

Fala duag manu

Kɔbg Beduma n dien

Un roman en ben (moba) de
KOABIKE BEDOUMA

Fala duag manu

(Le bonheur est au bout de la souffrance)

par **KOABIKE Bedouma**

ATAPEB

(Association des Traducteurs et Alphabétiseurs
pour la Promotion des Ecritures en Ben)

Dapaong, 2002

Roman en ben (moba):

Fala duag manu

(Le bonheur est au bout de la souffrance)

Auteur : KOABIKE Bedouma

1ère édition 1er tirage 2002:3 (500 exemplaires)

CINCINN MAYUL

Daa-be-n-kua tie Miniidl i. U naa yen u baa kul, sua g kua kalaatu. Niib tu mali mali mali lan tien nand k u tan tie nigbenjl, lan yaa g lid'b i.

Daa-be-n-kua mal dobig nne ning i, k b yi l dog Yal-b-kua. U naa tug n, b bo tie bid banwai i. U baa bo mɔg puob banna i, puokɔa banle yen pekɔa mɔ banle. U baa bid kul bo taan piinle yen bid banniin. G kuum dii piig yen yend g tenn piig yen banlile. Daa-be-n-kua baa bo g jie fala. Wan bo tie kpe-g-lebdl nyan, b bo yi'ug Naakɔlja i. Ama wan bo suun tuonn g g jie fala nyan, k u naasenlieb ji tan pul'o Bonɔ. U baɔnɔ n ning, sua bo kan fid g kand u fanu po. Baa wano yen yab nba bo g taa baɔnɔ mɔno bo kan fid g kan'o. Wan bo ko cincann po nand, ɔaag mɔ lan nyan. Siɛg gii baal g Bonɔ gad u kpaab n, fal tan bu fad i, u kan kua daag.

Daal kul kuutonmɔyenm i, k u bo tu fiil g bug u piɛg g gad u kpaab n. B kpaab bo g luol g fag yen ɔaag waam. Ama l daan baa fa waa waa nne k u ji be u fiel buol i. U gii kuo g yendu tan do mal mal nne, wan gad g cua kuutuul g guan g luod u kuubid yen u kpanbid g tien'm. Fal kul Daa-be-n-kua baa bo tu fid g cɔd kpaani kobiinmu. Koli mɔ, kuuyielu tu kpi kpi g tan ɔaa nyan koli kobiintaa nyan. Tuntonn youg, niib n tu kpaan kpaani yen koli yaa youg k ban cand bonɔanml yen saapaadi saanm nyan, wan suol u kpaani g kpend g gaal pei lann i kaa ɔuabi. Pei tan gii pɔl g yabd, wan tug pei g kpend g gaal naab. Pei piig naasal, pei banniin naatonn. U biɛ bo laad tiina yen tɔa mɔ

boncienn. Ama l youg bona n bo g mɔg daaɔg nyan, yenn youg, u bo tu fid g tug tiina kpalpiɛd piig g gaal liɛdl Jangbiɛd buol, g tug tɔa kpalpiɛɔg g gaal bandl. Daa-be-n-kua baa bo g cagn baa siɛl po, k l maa u bo suun g Yendu mɔ biɛ taa u po.

Daa-be-n-kua naa bo tie Kpaajenda big i, k b yi'ug Kan-fiɛg'n. U mɔ bo l suun tuonn g g jie fala. Ama wan bo mɔg bid k b yab nyan, u bo kpaan k b di i. Kan-fiɛg'n yen u yantieb yen u sal Bonɔ bo be yen b bid k l man. G bituul tan baal yen kalaatu. K b yiin bibaa-nba kul g pii'b l laabaal. G Bonɔ daa yie k u yaa big kan gii biɛnd u yaam k u saa g banɔ bituul maam. K wan be naan ne, k u g gbiɛ bituul maam ama g yen l kul, u biɛ g nan sua. K wan di yal nba, yua gbiɛ bituul maam kan la g di.

L tien bina ŋamu yo, k u diid g sua bid nba kua kalaatu n mɔg yaa ninfanm, nikipela mɔno g mɔg l ninfanm. Lann i k u kal g mali mali g tan maad g mɔni nuan, k l bo dagd yen wan kuan u big kalaatu u. G siɛl yen g pɔd'o. K wano n pend yen kalaatu nyan, k u big nuan ji bo gii la bituul ninfanm g kpen yenn ŋaag, k l bo baa ŋan. Lann i g tug Daa-be-n-kua g gad g kuan'o kalaatu.

Yaa daal nba k b gad yen Daa-be-n-kua kalaatu, l daal bo tie digbenɔl i. U baa bo tuod g bobn l daal po. U bo tɔgn gɔda k b ŋɔn'o tanpugi nba be k u pug pug yo, k l daal pund. Kalaatu daal siɛaɔg n ninɔ, k u naa tuod g fiil g tonɔ nyum g wul'o, g sɔg'o kpaamɔnm, g yien'o bandl o, g ji maan tiepaand nba k u baa bo te k b nyal. K u baa mɔ la til g yien u siɛg n, g la yumann k u mua, k u ji tug'o g saa yen'o. Bonɔ bo saa g diɛ kuutonpieonɔ yen kpanpieonɔ u,

g daan bu te miɛdl. Jabaa n bo maad'o k wan tien nand n nyan g miɛdl ń gii bua u maam.

U pund yenn, miɛdl nuan mali k u g mɔg ligli i g suol kpaawɔnɔ yen kolg g baal yenn k wan pa u big kog po. Miɛdl gaal kpaawɔnɔ yen kolg yo, g Bonɔ yuand g ɲund ligli g bu pa big po. G miɛdl maad k wano bo mali k u g mɔg ligli yaa. K wan tie'og yal nba ne dagd, k wan ji ɲaa g daa pa ligli. K u yie g kai, g miɛdl ji bu gaal lieb bid ligli g kan gaal u yaa big ligli ii? Miɛdl gbaa yal kul, jua g tuo. G miɛdl tan gaal ligli g guan g ɲmien'o u kpaawɔnɔ yen u kolg. K u biɛ yie, g miɛdl ń l miɛl sugl g daa ɲaa nifanu ń pua'ɔg. K u biɛ bu yie g kan gaal kpanpieonɔ yen kuutonpieonɔ ne mɔ, k u big kalaatu kan te fam ii? Miɛdl gbaa yal kul, hei, jua nuan tan jiin ninsiid i. Miɛda cien n maad g paab nuan g yied. Lann i g gaal kpanpieonɔ yen kuutonpieonɔ ɲann. Bonɔ pal sɔnɔ n nyan. Wan sii mɔsand g bil bil u bija yul po, g taa wan ban kpienm nba kul yaa sana, k ban ɲanm gii guu u bija. Lann i g cab miɛda g lebd g kun.

Daa-be-n-kua te kalaatubig n nyan. L sua k u mɔg bina ɲanluob i. Ama wan bo paa kped nyan, u bo tie nyan bina piig big nyan i, g titala yen kpinkpand fag buaaaa.

Ban pieb buud, g kalaatubid kul ń sagn, yua kul ń gii nyuan u lua kpinkpaal n. G yab nba jen ń gaal liig, yab fag ń juod. B sagnd fagnu fagnu, Daa-be-n-kua n daan juod. Bo, jua g tuo k u bu juod. Wan san g gad liig. Miɛdl n baal gii mɔg'o tanpajenɔ kpaal! G sagd'o g gad yen'o puol. Wan san g gad liig. Wano mali g yua nba juod sagnu buol, wano n biɛ tan bu juod kɔnkuul daal. L sua g miɛdl mɔg lanbanpabl nne. Wan yen tug g ɲmaa'ɔg l buol daa, b buo

kpadl g bua gbaonɲ. Ban labn'ɔ g pua pua pua pua u gbanu po kul ń tan fiil bilma yotttt. Ban gbaan'ɔ cincann. L dacincinn daal, Daa-be-n-kua nuan g la g kua kalaatu.

Daajuog tan baal k u kun ɲaag, u tuo g maad u baa yaa aa? K u naa ɲaan nyuntonm g nyii nyii'ug, g la kpamɔnm g bol bol'ɔ, g paan u pal. U naa bo tuod g ban g kalaatu nuan g kua nunmanɲ. B bo tund g maad k a gii g mɔg mindl yen juunn, a kan kua kalaatu. U biɛ bo ban k u bija gii gbal kalaatu, u sal bu kuan puolua big i. Lann n te k u bo ɲanm g paan u pal, k l gii paa k l mɔn nand kul, wan daa san. G miɛda gii cagn'ɔ cicagbuolu nba kul, wan tuo k l man'ɔ. K u baa bo gii g tuo cicagm yen fala, u bo bu mɔgd ii? Daa-be-n-kua pal paag n nyan, wan duan g guan.

L siɲaaɔg po wan yaan gad kalaatu. B yaan tan pieb buud g taan kalaatubid k ban sagn, Daa-be-n-kua n gaal liig. Miɛdl n baal g sagd'ɔ g gad yen'ɔ puol. Wan san g gad liig. Miɛdl n maad k ban won pua'ɔg puada nba wonn nyan, k l won g maad'ɔ siɛl yaa aa? G yaan biɛ ɲmaa'ɔg puad, g pua pua g daan pad yul. Big g tuo g buud. U tied u naa cegli po, g dun dun k l gbenn. Daajuog, u tan kun ɲaag k u baa bual'ɔ g biɛ n tien yul i? K u yed g siɛl kaa. K b bo pua baalɔunɲ u, k u san san g baa. Ban yaan nyii nyii nyuntonm g la kpamɔnm g tien.

Daa-be-n-kua l diɛ diɛ nnyan i k l laad daan kpe. ɲaljuma daal daajuog Kan-fieg'n gbel u big, u g faad. K b gii diɛ g pua nne, k u bonn ne tan bu di miɛl ii? U mali yal kul, u g la wan bu tien nand. Laad daal daajuog k u maad u bija, k l won gii fann k u diid g sua k l tie nand wan ɲaa g

daa saa. Big ń maad k u mɔ ji g ban yal nba po te g miɛdl ɲaa'ɔg yen nanɲ. K u won bu gad yo g diid. G wonn nuan k b won gii pua'ɔg k u bu nyɔl g ɲaa i. K u gbanu bie.

L fann k u gad kalaatu, k b tan pieb buud k u yaan gad g sagn liig. G miɛdl nyuan'o suoo, g tan pag pag yul g ɲaa'ɔg. G Daa-be-n-kua fuod g jiin, g kua g kaln kalaatu dɔunɲ n ninɲ liig kinkaanu po. Miɛdl kua g gbaa k wan lebd puol po, u fid yaa aa? U gbaa gbaa g tan gbal i g ɲaa'ɔg. L daal Daa-be-n-kua tund yen pamancienn i. Daajuog k u tan kun g maad u naa g dinne nuan Yendu cenɲ u finfabni g jie'og ninbaaɔg o. K l yaa g lid u naa yen wano binyidg ne n tan maad yaa ninbamaam ne. K u naa jiin ninsiid g bual'o k l tien nle i? K u dugn dugn'o g daan gbenn. K u naa tien Yendu balg.

Lan cil hal l daal, Daa-be-n-kua ji g jie siɛl kalaatu buol. U gii kua kalaatu dɔunɲ n, u cenɲ miɛdl maam kua i. Miɛdl i g be yaa daal wan gii lii u kadaad. Siɛl bo g be u kadaaɔg n ninɲ k u g ban. U diɛ nnyan i g binn daan kpe. B tien kɔnkuul k u liid u lieb kul. G miɛda pal manɲ u po g pend. G miɛda cien maad k b kalaatu ne n cil o, k b daa g ban g tien kɔnkuul g sua dii k l ɲan nyan Daa-be-n-kua nyan. Ban bo bual yal nba kul, u bo ban l kul. U bo g kpiɛd baa waam nne siɛl buol. Lann i g miɛda cien tie'og kadaad boncienn, g suol u nuu n ninɲ g yog yog g pag'o. G nyaan maad'o k wan gii diɛ nnyan, k u kalaatu bu gad liig. K u yul sonm, k u tan bu te nigbenɲl i.

Miɛda bo tien kalaatu jaanm. L bo g tie Daa-be-n-kua po kaa k b tien l jaanm. Binn kul b bo tu tie l jaanm i. Ama Daa-be-n-kua n bo ɲɔn k u tie kalaatubig

nba g mɔg u lua nyan, k b tie'og nand yen mugli, g tadg nba k u bo baal yenn nyan tan gbie g yad. B bo yiin bibaa-nba mɔ l jaanm. Bonɲ pal bo manɲ g pend u big po. Ama ban bo be niib n ninɲ nyan, u g tuo g pag'o niib nunɲ n.

U mind k b kun ɲaag yo, k u mɔ tien u jaanm. U bo suol kuutonmɔunɲ u, g pad u baa tankpaal n ninɲ, g bie kod kpaani yinle g pugn g sua kul ń la nand l daal g ɲman. K u ɲaapuo Kan-fieɲ'n mɔ ɲɔgd u boba, g biid biid u kunkuadi, g nyan wan mɔg yal nba g ɲaa kpinmand, talg tankpin ń g laad yal nba daal kul. L daal nyieɔg, sua g guan Bonɲ ɲaag. U kal g pua kpelug u, g puob yen bid cenɲ, g linlaayieonɲ tie tommmm. Daa-be-n-kua dɔnn-nba mɔ bo baal g bu tod'o wan di l jaanm.

L fann siɲaaɔg n, g Bonɲ yiin u bija naakuoug n g maad'o: "A la i, min ciend o. N la fala g ɲub'i. N ban k a daa tie big nuan i, ama a ɲɔn k a mɔg nikpel yam. N bua n maad'a bonyenn i. Daa jie fala. A gii be naan buol kul, ɲan mɔnd g sun tuonn g niib ń gii cɔlm'a nyan wonn a miɛda n yaan won cɔlm'a g bie pag'a nand nyan. Min be naan ne, n tuonn po i kaa, n bo kan ciel. N naa tug n, n baa tug n, n tie biyenn i. Yab nba tie n naataani kul, g la min pugd nand, b ban k n tuonn po i k n tie min tie yua nba dinne. Dog n yab daan bua ban din'n bal mɔno k n yie i. K l maa n gii dii bal, n ji kan fid g sun min suun yal nba kul. L g tie k n g bua bal kaa, ama yin daa tie bid g kan fid g kpaan g di i kua nyan, n gii dii bal mɔlane, n bu gbal gii fe niib ɲalman i g dinɲ'i. N bua k a ɲanm g gbad bonyenn i. Daa bua nil bonn. Mamɔni gii be naan k l dagd k a maad, ɲan maad. A

biε gii nyuand g sua k a bu maad maam lan baal yen fala niib po, ηan gii ηmin. Fin n sad g daa fa faaεg. A gii suun tuonn yen papienn, g g jie fala, l g tie g nil kaa bu maad'a nyuad nba k a bu do. A bu la yen a ninbinn g fala duag manu.” Bonη n maad nnyan g gbenn k u fiil g bug u kuul g saa kpaab n ninη.

Daa-be-n-kua nyind g kal naakuoug n ninη tiiii g mali u baa n maad'o yal nba, g tan maad u pal n ninη: “Lann g tie faaεg kaa. L tie mɔni i g fala duag manu. Ama Yendu gii g tie nil juunn yen mindl, u kan fid g sun fala tuonn. N baa bo gii ban min daan cagn nand kalaatu cilg youg, u bo bu cil g maad'n n naa n daan maad'n yal nba i. L kul ne tie bonyenn i. Yendu yen danm rí sad gii guu'n de”. Lann i g mɔ fiil g bug u kuul, g bal u yonlenn g ηuan u baa kpaab n ninη.

U pund g sua k u baa yen b kpakunkuanyuag kɔn yen lieb. B kpakunkuanyuag ηano bo tie filkpaandaan i. U bo tu pig u pei g gad g kuan'm Bonη kpaab n i. U bo tien l bonn k l cie taal munmu. G Bonη mind mind g gbal g ji tan gaal jad. Ban cil g kɔn yen lieb nyan, wan maad Bonη k u bu ηɔn'o k b g ja. K u pal n paa yal nba po k u pua jipaad nyan, k l kul bu yod g ηaa'εg. Bonη taand nyan, wan nyan jugbig g fuun g baal g bu muu. Bonη n lii g gad g baa, wan baal g nyii. Bonη n lebd'o g ceg lancinη n ninη, g kud'o nyan nuukula ηanle nne g ηaa'εg. Bonη mali k wan paad'o ama g jie'og ninbaaεg g g tien'o siel nyan k u bu gbad niimn g fiil gii kun i. Jua nuan fiil g gann tankunkonn i g luul g suol Bonη yul, g sɔm yad k u gad g baa. K u baal g gon yen papulu g ji pua. Daa-be-n-kua ji g ban wan bu tien

nand. K u san san g baal u baa buol g ji buud g miel b kunkuanyuag sugl. B kunkuanyuag n gbeg g tab'o taatabug wan jiln jiln g daan baa tankpaaog po. L sua g dibikuoni nne dua l tankpaaog po. Daaog n cog u nunj n ninj miel buol g daan kua hal mob n ninj. Niib n yaan gbad bubuul yen tintandi nyan, ban san g baal g sua g Bonj yen u bija dua. Ban tug'b g gad yen'm dogda. Daa-be-n-kua tien dogda nyaag nmaali yinle yen piig yen daa nanniin i g paag. U baa mo nmaali yintaa yen daa njanluob, g mo dii miel.

Daa-be-n-kua yen u baa nyie dogda g kpen g sua yal nba tie kpaab tuonn yaa kul boncienn biil o. Ban bie bo be dogda yaa dani n nyan, g naayiga baal g pig Bonj pei yen u nuabi kul. Bonj n yed k u bu kuad naatonn i g tuod g mag dii k l daaog daa man ne. U gad filunj n ninj, u ji g bann u donn filnjua maam. Ase ban bo janm'o k u be dogda nyan, filnjua ji bo g daan'o yen miel. Filnjua nuan kuad naatona banle o. Wano yen filnjua n tien maam. U kun k l fann k u gad bad nyaag k u bu yiin filnjua buud. Bad sun filnjua nyaag g sua k u won fiil l nyieog nyan g pig nai kul g yaad o.

L g tien dana mono, kunkuanyuag nba bo kon yen Bonj nyan n baal g piin bonn Bonj cincann wan nmaa, u taayenn yen nuuyenn n kpe. Fala baal n nyan. Daajuog gii baal k a gad Bonj nyaag, a bu yed g digbeonj u. L nmin i silb nyan nyunkpel nyan. L gii fann puob yen bid ji kal g kpiin. Yua nba ji bu la paalu g sun tuonn mono, l g be.

Kalaatu guan g cil g Daa-be-n-kua gad yen mutuol i. U yam ji bo g be kalaatu n ninj. U baa n dua g yiel nyan

i, wano n ji kan la jied g di g buo g bual k wan kuad g daa kadaad nyan. K u naa yen u baa kul biε ji wad u pal, g maad'o k wan ηaa kalaatu. K b yen ji kan fid g daa kadaad g te'og. K u gii mɔg kadaad mɔno, u kan fid g kua kalaatu g dugn u kan la jied g bual tied. U pund kalaatu buol, u lieb mɔ g ηaa'ɔg. Daaɔg n bo cɔg g lond u manbonn buol g ηaa g nyina nyuan nyan, k b ji yi'ug mɔduol. U ji gii tɔgn naan buol kul g lieb ηua g tua hɔn hɔn hɔn. U baa n ji bo g mɔg siel nyan, sua ji bo g cɔln Daa-be-n-kua kalaatu ηaag. B gii nyiε g bua n fuod nne, sieb baa kaag'o gbatona i, g lieb cid mɔsand u po. U tan gii kpen ηaag daajuog, wan kua g pibn dieog n gii buud. K u naa tan maad k lan tie nand ne, k u kan fid g ηaa big n gii saa kalaatu g yen g mɔg kadaad. Lann i g kpaal u juoni g kuad g daa kadaad yen tieliεkad g tie Daa-be-n-kua. L binn, cicagm yen cicagm i g Daa-be-n-kua kua kalaatu, k b tan tien kɔnkuul k u dii g gad died ηantaa. Ama l binn, u g fid g liid kalaatu dounη n bid kul. Bid banle n bo lii k u mɔ ji ηua.

B cab'b l siεg k u nyuand kuukainu n ninη, g kuo kpasualg g bul dimɔni yen tɔa, g miel baaɔg n ninη k b tie'og k u kuo mugli. Kalaatu guan youg, u suol kpaani banna i g kuad g gaal kobg g daa u kadaad. K u naa mɔ kuad u muglsiεg tadi yinluob g gaal piinluob g daa kpatajenn yen liedl g tie'og.

Lan cil l binn, u ji l dabnd nnyan i, binn kul g daa u kalaatu tied g daan gbenn u kalaatu b dog po nyan. B dog po kalaatu bo dagd died tinluob kua i. K b tien kɔnkuul k u dii g ji saa kɔlied. L youg nyan, Daapaawɔnη kua n daa bo mɔg kɔlied. U baa mɔ g ban sua Daapaawɔnη. U ji

bu gad gii be ηmaa ηaag i? U kuad u koli yen u kpaani yen u muglsieɔg g daa kadaad yen tieliɛkad nuan o, g yen ji nyind g be ηaag, g dugn u g mɔg wan bu gad gii be yua nba ηaag.

MAYULA 2 PO

L bo tie ditonpienu i, tuonmunmɔnɔnɔ youg n nyan, g niib liɛd yen b tuona kpaab n ninɔ, g kalaatubid mɔ tu fann g bal b lonlonkɔla gii saa kalaatu. Daa-be-n-kua n bo g la wan baa be yua nba ηaag Daapaaɔnɔ nyan, k u ji gbal g nyiɛ kalaatu g tod u naa yen u ninjanm kpaab n ninɔ. B gann gann tɔa g yendu tan siid k b daa buad g bua n fuod. K b ηaan tusɔnɔa g pind pind bim g gbien nangɔunɔ. L sua g Kan-fiɛg'n daan bɔgd g tuon u sankpai waam, g ηɔl kpam. G Daa-be-n-kua kua g bɔd waam g tien tɔa po, g la yaalm g pag, wan bo ηanm g bua ditonu jied nba n nyan. Ama wan job tɔa g liɛn, g guan g job g liɛn, g tiɛd k lan be naan, u lieb ji be kalaatu dieog n i, wano yen yab nba daan taan g dii kɔnkuul nyan, k u jiin ninsiid.

Yal nba bo ηanm g gbad'o tie k ban bo baal Daapaaɔnɔ g tien l kɔnkuul nyan, wano n bo liid kalaatubid kul, dopienu n yab yen dingbankunkogi yab kul. K b kul ne ji tan gad kɔliɛd g ηaa'ɔg. U naa kua n bo ban lan yiel'o g gad g sed naan. Daa-be-n-kua yual-nba yen u waali yaa pala bo man i. B bo tua k b daan tu ko wan gad gii kal sɔnɔu k u kua kalaatu, k n tua b kul guan g nand n nyan a. G ligbiidu i kaa o, g kalaatu tie banm manlona yal yaa aa? K u bo gii gbenn kalaatu mɔno, u kan la tuonn. K a

ji baa waa yen manlonn g nyina nyii, g ηmaa bu gaal'a k a gii kuand kalaatubid lann i kaa k a te sije i? K b daan l tuod g ban k u kalaatu ne kan mal ηani. U baa mɔno bo sun k u nyie kalaatu g tod'o kpaab o. Ama u yul n bo sonm, k u bie suun ηaag tuona g g jie fala nyan po n bo te k u gbal g ηaa'ɔg, k u saa g daan gbenn b dog po kalaatu. Niib bo jien jien u baa, k wan nyan'o kalaatu. K u kal g tie wabg g ηaa k u big kua kalaatu, g be n baa ko g dinη'o i? G bii u mali g kolied mɔ tie bid jinjelnbonn yaa aa? K b yed k a gii g mɔg naapaɔg, ηan daa mali k a big kalaatu bu pend died tinluob buol. L maadi kul ne n bo te g sua kan tuo g paan Daa-be-n-kua pal k wan tɔgn sɔni g la wan bu tien nand g gad kolied. Daa-be-n-kua ji gii mali mali yal nba kul wan tan gbal.

L yensiig n ninη, u gbal tɔa ηmanu g kal g jiind ninsijena, u baa n tan gaal jad. G kuum n kpil'ug k u kal g buud ii? K wano nba bo mɔg bonn kul g ji tan g mɔg siel, k u kpe yaa aa? G yen wan ji wab g kal o, k u ban g la'ɔg k u kal g buud ii? G Yendu n yie g bel'a yal nba, ηan tuo k l g tie a yal. K u naa n kua kalaatu bii u baa n kua kalaatu i? K b g mal'o k u be g mɔg miel ii? K wan nyuand kpaab n ninη g sunn yal nba g tie u yal po.

G Daa-be-n-kua guan g bual u baa, g Yendu n yie g bel'o kalaatu bii niib i? K u baa maad g nilanm n bel'o i? K u fiil g saa kolied g ηmaa bel'o i? K wan yaan daan baa be yua nba ηaag n tie tuonn. G Yendu bo gii bua'ɔg yen kalaatu, u bo bu te'og nimɔn sua wan gii be u ηaag. G Yendu taan bo kan ηaa wano nba tie u baa ne mɔgm kul n biel, wan bie wab gii kal.

G Daa-be-n-kua bual u baa, k l tien nle i k u yen bo tu tund g maad g yua gbal u yul n tua k b nand'o, g Yendu nuan g nan sua i? K u baa maad, k u g yed g Yendu nan'o kaa, k u bua wan bann g Yendu gii bua k a sun yal nba k a yie, k a bua tuonfann, a gbal a yul n nyan. K wan be naan ne, k u gii n̄aa kpaab l bu paad'o i. K u bu te naayig i. G kpaab be k u baa ko, k u gii n̄aa g ji waa g jaan, k wano n gbal u yul bii Yendu n nand'o i? G Daa-be-n-kua bual u baa, k wano yen Yendu n bo k̄on kpaab po bii wano yen nifosaal i? G Yendu n bo jan u naabi bii niib i? G Yendu n bo piin nyɔgu k u n̄maa bii niib i? K u tien nle i g ban g Yendu bua k wan gii ko kpaab i? G bitɔa n tu nya b dog po g tan baal ne nyan, k b tu ban nimɔnlano i g baal u buol ii? K n tua b mɔ tu lu b yula i g tan baal ne waa. G Yendu bo gii g bua'ɔg yen kalaatu, u bo bu n̄aa wan liid lieb kul k̄onkuul kul n ninj ii? G Yendu nuan tie'og, g n̄maalg n fiel.

Daa-be-n-kua bo maad nikpemaam k l yaa g lid u baa yen u ninjanm. U naa nuan bo tuod g ban u big n mɔg yanfuom nba. Big n bo l gag yen u baa nyan, binaa nuan bo g jiin siel. U bo gii maad siel, l bo baa tie k u taan u big po i. To, u gii taan big po mɔ, u kpaan maam n nyan. Bibaa ji baa tua k wano n donj u big. U yantieb mɔ yaa pala biɛ kan manj g dugn n̄maa nuan ji bu tuo u big n̄ gii ko g dinj b kul yaa baa g lieb bid ji kua kalaatu g tan bu te nigbenja i? L po n te g Kan-fieg'n bo suol u mɔb g n̄min suoo.

Daa-be-n-kua yen u baa l kal g maad nne, b sua gbaadl k u bal kpalpiɛɔg g tuntonjena tie kpada, k u tan baal g kal tiig nyagl n, g fuond fuond. G maad k u waa g

mied i. G Bonj bual'o k u nyie e i? K u yed k u nyie Daapaawng u. L gbaadl bie bo g njanm g nyuan mo. U ninbinyenn bo fiel o, g liel mo maa ninpenn. Baa nyinyenn bo g be u mo b n ninj. G Bonj maad k ban kua g job dii g te'og. Lann i g Daa-be-n-kua maad k u bu fid g tug dii ne hal yen Daapaawng uu? G maad u baa k u daan daa u kadaad g tenn piig yen kuumuunmu, k wan nja k wan tug lann g te mied mied ne. K lann n baa sun yen dii nuan. K u baa maad k wan tug g te'og a, k u ligli kaa aa? G Daa-be-n-kua kua g tug ligli g guan yenn g tie gbaadl. K u tien balg, g bual k u yed k u daan daa kadaad g tenn ligli, k lann u tie kalaatubig yaa aa? G Daa-be-n-kua yed k e n, k u daan tu tie kalaatubig i, g molane k u ji g tie.

G gbaadl bual'o g bie po n te k u daan daa kadaad o, g bie ji yie kalaatu i? K u yed k u g yie kaa waa, k l paad'o i. K u daan dii konkuul g saa kolied i Daapaawng, g luol wan daan baa be yua nba njaag g ji nyind ne. G gbaadl ji kal g tiib suoo g tan maad k l biil g Daapaawng binbem paa g kand i, k u ban niib waam, ama u yen g ban k b bu tuo g gaal'o bii b kan tuo i. K l gii tie payienu u naa yen u baa po, g bie tie payienu u mo yaa po, k wan gad kolied nuan, k u bu bign g diid. G Bonj maad k l tie payienu nuan saa. K n tua u daan l kua kalaatu k wan mo n fand yaa. G sua kul ban g talg big kan gad fagm, ama k u bo gii tien baa bina nle kolied, k l bo baa su. K ban yaan yen ji be naan ne, k u g mali k l bu fid. K l yen bu fid nle? G yenm, k u kal ne g tie wabg i, g puob yen bid n suun k u di. K u kan fid g la jied nba k u baa nagnd g tien'o. G munle po, k wan maad k u ban niib nba Daapaawng ne, g sua g ban'o, u mo bie g ban

sua. K a ji bu la nmaa i dopienu n ninḡ, a g ban'ò, wan ji tuo g gaal a big gii ḡub'ò k fin ji g mɔg ḡan tod'ò yen yal nba i? K u bua nuan g nyaan k u yen g mɔg l paalu.

G gbaadl maad k lann nuan kon tie mɔni i. K wano mɔno g mɔg l paalu i, k b kul gagn ne. K u g mɔg puo, u biɛ g mɔg big mɔ. K u kua u kua i Daapaawḡ dekkonn n ninḡ. K u bo gii mɔg puo ḡaag, k u baa tie jied k b di, k u bo bu gaal'ò. G Bonḡ bual'ò k u ji bo baa laad l jied lɛ i k u ḡaapuo tie k b di i? G bii wan miɛd yal nba ne n ji bo baa dinḡ b kul i? G gbaadl maad k wan ji daa maad siɛl, k u mɔg mɔni. B pag pag nnyan g gbaadl pend g saa u miɛdug.

MAYULA 3 po

L daa ḡantaa daal g gbaadl guan Bonḡ ḡaag. U bo bug koli banna i yen dii k l ḡmad yen tɔa. U bo tug kpalpiɛg g tulu fel g kua, g tuntonjena sɔḡ u liɛdl hal k l naan k b wul nyum i u po. Wan pund yaa youg g Daa-be-n-kua tuog g gaal'ò. L bo tie daajuog u, k l ji bɔnd jul jul nne. G Bonḡ maad k wan duan, k l won gii fann, wan tuod g fiil gii sonm suo suo, g dana ne yendu paa k l kand. K b tug u tiɛd g kuan dieog n. G Daa-be-n-kua suol u kolg g tie u baa k wan gaal g cand saan. Bonḡ g nai u big maam, k u gaal kolg g kua g kod u baa tankpaal n ninḡ k b ḡaa g cand saan. Jediyoug k b kaan gbaadl yen Daa-be-n-kua. G gbaadl maad k ban daa mabnd b kua g kaand'ò yen big. K wan l waa g miɛd ne, g sua daa g ban g dii yen'ò. K u gii baal naan buol nba g duan, k b tu l nugal'ò u kua i wan di. K l maan'ò o. G Bonḡ maad k wan daa bual,

k u g mabn big kaa, k wano mɔno n bual k u cab'ɔ mɔb k wan kal yen saan. Daa-be-n-kua bo jie gbaadl ɲano ninbaaɔg paaa, k l siɛ u pal. K b duan k l fann g Daa-be-n-kua miɛl u baa, k wan cab'ɔ k wan ciɛn gbaadl waam o g guan. K u baa cab'ɔ. K u tug gbaadl kpalpɛɔg k u mali k u bu piɛd'ɔ sɔnu waam nne i g lebd. Big nuan saa saa g daan pund Daapaaɔɲ u.

Ban daa bo paa sɔnu po yaa youg g gbaadl dugd'ɔ wan fiil g tie big k u naa yen u baa bua'ɔg nand, saa saa k u gbanu po tan fiil laba laba k b diid g sua gbaadm i, k b ɲaag yab ji nund'ɔ nand, k u tan gbal g san g gad Daapaaɔɲ. K u bo sun tuonn Kumɔnda ɲaag g la ligli g kuan puo yo, g niib kal yen dikpam g puo tan yaad g ɲaa'ɔg g sua k b daa g mɔg big. K u bo miɛl bad tinɲ k u tie'og k u maa dɔunɲ g pin cend, g biɛ maa dekunkonn. K u gbaadm n ji bo tan mabn'ɔ bonciɛnn k u kan fid g sun tuonn nyan, k u gbal ɲaag ɲanmu k l baa g ji ɲaa'ɔg yen dekunkonn ɲann kua. K u be l dekunkonn n ninɲ i. G dugn wan cagn yaa cicagm nba kul, g Daa-be-n-kua tan buud. L g tie wan bo gbaad g biɛ juan nyan kaa bo ɲanm g yiel'ɔ. Yal bo yiel'ɔ bonciɛnn bo tie wan kan fid g kua niib n ninɲ i. K a ji baa tie nil g mɔg miɛl, a gii baal g kal nil buol, l daan ɲ fiil. A gii baal g sed nil buol, wan sud g ɲaa'a. A gii nyuu ɲmanɲ nba ninɲ, ban pua g mud l ɲmanɲ. A gii dii senɲ nba ninɲ, ban pua g mud. A kan tand a nuu g fuond nil. A kan gii jeln yen nil big, l daan n tuo ɲan sii'ug kaa yo, g tan bual k a pob u tankpina po. K wan l be ne, g sua tan g ban g baal g can'ɔ. K u ji bua n tien nle i u pal ɲ gii man u binbem po i? B bo sed sɔnu n ninɲ taal munmu i tiidi

sɔŋɔ g fuod. B gii sed naan buol kul, gbaadl ń maad Daa-be-n-kua k wan ji lebd, k u ŋanm g fagd yen ŋaag o, Daa-be-n-kua ń yie g se k u nagn'o waam. B l tie tie nnyan i g daan pund Daapaaɔŋɔ.

B pund Daapaaɔŋɔ g sua g yendu baa o. B bil tied cincann i, g gbaadl pend g gad u kunkuanyuag ŋaag g daan maad'b, g naasenbig nne n cien'o hal Yal-b-kua o g tan pund ne. K u yen g mɔg big ne n bu duan naan, k u biɛ g mali k l big bu tuo g di wan bu fiɛn fiɛn u gbaadmand g kan saab nba mɔ. K l taan g tie lann kua kaa mɔno, g yom g be, g kpind mɔ biɛ g be. Lann i, u kunkuanyuag ń maad k l g biil, g big bu fid g baal g duan b ŋaapo, l won gii fann wan lebd g kun. G gbaadl tien u kunkuanyuag balg g lebd g daan maad Daa-be-n-kua k wan gad nintual ŋaag ne, k ban te'og nyum wan wul, k wano mɔno bu baal l buol. K u gad k b kon tie'og nyum k u wul, g yed k u bu lebd u candieog. K b maad k u candieog n nyan. K wan kal k ban te'og jied k wan di. G gbaadl mɔ bu baal g di b ŋaag n ne i.

K b kan saapipalg ne g kpien'o, k u kpied u bonn, u g buo mɔno. L sua k u cɔg hal boncienn. K b ŋɔn'o dieog k u kua g duan g guan l youg mɔno.

Gbaadl kunkuanyuag ŋano bo tie miɛdl i. Daa-be-n-kua n duan k l fann k u la k u bilei wul g liɛ tied g saa kalaatu nyan, k u yaan jiin ninsiid. G gad g fuond ŋaagdaan g tien'o balg, g cab'o k u kun n nyan. G miɛdl bual'o, g laabaa k u buud i? K banm fual n yab tien nnyan i g g mɔg ŋanm. G yua nba baal dopienu n k b ŋanm g gaal'o, k u ji g bua k u guan g lebd fual n.

Gbaadl mɔ pund n nyan g bu fuond u kunkuanyuag g tien'ɔ balg yen wan won tuo g gaal u saan. Miɛdl ń ji gii fu yen gbaadl, k wan daa fann g kpen yen muaɔg nil g baal yen'ɔ ne. G big ne ji kal g buud n nyan, k u ji g bua k u lebd g kun. Gbaadl ń bual Daa-be-n-kua g mɔni ii? Wan pag pag yul, g jiin ninsiid, g fiil g cab gii kun.

U kun yo, g gbaadl ji dugn u kunkuanyuag yal nba po bo te g Daa-be-n-kua buud. G ɲanm g dugn miɛdl wan daan gad big ne dog po, k wano yen u ɲaag yab ɲanm g gaal'ɔ nand. G ɲɔn k u ninbajien u po i k u tagd u yam n, g ciɛn wano gbaadl mɔno. Miɛdl n bual k l big sann ii? Gbaadl n tie sann yaa youg lan ji baa u yam n, g sann ne maad'ɔ siɛl. Gii kal tiii g tan maad k l tie nyan ban daan tien died tinluob yab kɔnkuul nyan, k wano n daan liid u lieb kul. K u bu gad kɔliɛd miɛda ciɛn buol g daan nyagd kadaad g diid. U kon gad g diid g sua lann n nyan. L daal nyiɛɔg, u g guan.

MAYULA 4 po

L fann k u tug u pipebl g tɔgn Yal-b-kua sɔnu i. Bonɲ kal ɲaag g guu bid, u tan sua pipebl u ɲaapo paaa. U yam ń pud. K u big daan gad Daapaɔɔɲɲ wontunm g biil bɛ i, g pipebdaan tan baad ne i? G gbaa g mali maalbiid kul. G nyinnyandg gii bua n tud sɔnu, u tu tug tiinwoug u. K lann i kaa, k fin big ne, k a tan fiil g ciɛnd gbaadl hal ne yen Daapaɔɔɲɲ uu? K wano n l be, pipebdaan g ban g baal u ɲaag ne. K l yem mɔ ji tie bɛ i g ɲua'ɔg uu? Pipebdaan ń pund g kal g fuond fuond. Bonɲ ń sun big k wan daan yiin

u naa k wan kpen g tien saan nyum.

L sua g niib n gbad pipebl mɔni nyan, k b san g tigl g gbie njaag o. G ji sɔbn sɔbn g maad, k b daan g maad k wan tug u big nba g kuan kalaatu, k u waa g yegd yen gbaada ne tan bu kpen yen bonbiiug uu? G pipebl nba tan mɔ ne, g sije-nba i. Miɛdl n yaan nyuu g gbenn k u njanm g fuond fuond Bonɲ yen u kunkuanyuag-nba. Lann i g ji bual Daa-be-n-kua po. G niib kul fid ninbina, k b bo g maad k u daan gad g biil tuonn Daapaawɔɲ u, g san g kpen ii? U baa maad k u be kpaab n ninɲ. K l man ii, k u tan bual u po ii? Miɛdl n maad k u tie gbaadl kunkuanyuag i. G Daa-be-n-kua n daan baal nyan, k u daan duan u njaapo i. K u bo baal k wan miɛl wano Bonɲ i, k u gii tuo wan tug Daa-be-n-kua g lebd yen'o k wan daan gii be u njaapo g kua kalaatu. Lan kpi niib nba bo be l buol kul nyan gbanu. K b kul ji sie g yaa mɔi.

G Bonɲ mɔno ji daa gbal maam g kal, g g ban wan bu jiin yal nba. G ji daa kal suoo, g tan pag yul g jiin ninsiid. Sua g gbad l ninsiid niimn ninɲ. K u fuod g jiin, g njuund g maad g mɔni i, g Yendu nuan gii bua'a, u kan jiid kaa g maad'a. G ne nuan k wano g ban wan bu tien'o balg nand. G Yendu n bu tien'o balg. G Yendu n te'og wan bua yal nba kul. Lann i g yiin Daa-be-n-kua g maad'o k wan kua g baan tonm, g jua ne tie u yaa saan i. Daa-be-n-kua mɔg tiemɔnd yaa aa? Kalaatu liɛdl yen l kpataal ii? K u kua g tug u bonn yen kadaad nba k u bo daa, g pɔbn u naa yucabl n ninɲ, g lol g nyiɛ yenn g bil. G san g lebd dieog n ninɲ g njuul njuul u titala g guan g kal u naa buol. G miɛdl bual'o k u bobn g gbenn n nyan ii? K u yed k ɛɛn. G Bonɲ

maad k ban tien suoo wan baal. G gbaa gbaa g fiil g kua dieog n ninḡ g yiin Daa-be-n-kua k wan kua nii. K u kua k u baa suun u gbalakəl n ninḡ, g ḡund til g tie'og k wan lol u sieg n ninḡ. G yuand g sii m̄sand g bil bil u bija yul po g maad g Yendu r̄ yad u yedḡanm u po. G Yendu yen danm r̄ gii guu'ug youg kul, cicagm yen manu n ninḡ. K b yeg g nyie cincann, g Bonḡ yen Kan-fieg'n cab b bija yen ninsiid, k wano yen Miedl jag pipebl g saa Daapaawḡ.

MAYULA 5 po

Miedl yen Daa-be-n-kua pund Daapaawḡ daajuog kud muntaa po i. B g kal m̄no, k b pend g gad kolied g la miēda-nba canbaacieḡḡ. K u bual sann k b maad'o. Lann i k u tug kadacieḡḡ nne g lii lii g tan maad g m̄ni i, g Daa-be-n-kua daan dii, k u sann be l kadaawḡ n. G bual k u daan be l̄ i, g g baal kalaatu cil daal i. G dinne tie piig yen daa ḡanlile n nyan ban cil kalaatu. G miedl gaal maam g dugn'o yal nba po te k u daan g baal. Wan maad g gbenn, g ninbaawḡ suol miēda canbaacieḡḡ k u tibn, g maad k l kul ne g biil siel. K u gii nyuand kalaatu n ninḡ k l kan gbal. K u lieb daa g tien k̄nkuul baa yenm. G wonn u won gii baal, wan gaal u lieb kadaad g diid ban dien yal nba. G cab'b k b nyie g kun.

Miedl n bo saa Bonḡ ḡaag nyan, u bo g maad u ḡaapuo, u bie bo g maad u bid m̄. Sua bo g ban wan gad naan buol. Puo yen bid kal kal, b tan sua g miedl kpend yen Daa-be-n-kua i. K l yaa g lid b kul. G miedl yiin u ḡaapuo dieog n ninḡ g dugn'o yal nba po te k u gad g tug

Daa-be-n-kua g kpen yen’o. U maad yal kul, puo nuan g gbad niimn. K u sal njanm g buad nimɔndug, k l tien nle i, k u ban k u bu gaal l manlonn g yen g tuod g maad’o i? G jied taan g dagd banm nba be njaag ne mɔno k u biɛ kpaan jediila g pugd, g yen ban g fual yab di g cie dopienu n ninɲ yab. K wano n be naan ne, g sua g cɔlm’o. K u daan yed k u bu baal yen u naa dinbien ne, g miedl daan g yie ii? K n tua u daan kpal g jied kan gii dagd’b yaa. K u ji bua n gii laad l jied lɛ i g dinɲ manlonn ne nuan i. K wan l gad g tug u taawagd ne naan, wan tuod g guan g nmiɛn’o l buol.

Miedl njaapuo ji l nmaa u fuud l buol i, hei, baal g diid. U sal gbaa k wan suon, u tuo yaa aa? Wan yug g daan jii cincann, g don lanyieni, niib n san g tigl. G laabaal i? Miedl njaapuo, k l gii tie nmaa nuan u bu tuo i? K b kul n diid wano yen u bid n cagn yaa cicagm nba njaag ne, k u sal nyuand g sua k l daa g tie siel k u biɛ fiil g gad muacɔg n ninɲ g daan bual bual njaadi kul n ninɲ g tan la manlonn ne g tug’o g kpen yen’o k wan pugn wano yen u bid po. K u yaa naa dinbien yen be njaag g g kua kalaatu. K u daan yed k u bu baal yen u naa dinbien njanm k u sal yie i fab, k u bua n la jied lɛ i gii dinɲ b kul ne i? K b taan maad ne, g nmaa ban i? K l g kua miedl bo waa waa g cend l manlonn naa siel buol g dua yen’o i k u ji tan mal big g bɔnd miedl k u big i, g miedl mɔ jie jiwaani g gaal’o. K lann n kon baa nyan. G miedl ban big ne naa. G kpiɛbl, g kpiɛbl i k u gad g kpen yen’o. G ne nuan k b kul yen be n nyan. K b bu bann l kpiɛbl n baa dua naan. G baa u gii bua wan gii dua kuuluog n ninɲ, k u yen kan di u yaa saabobl n saab.

Kunkuanyuag-nba n baln baln miedl njaapuo wan

tan suon. L sua, ban bo maad l kul nyan, g Daa-be-n-kua nuan l sie g taab dikpinn i, g bal u kol. Kalaatu buol u lieb bo sugd sugd'o k l maan'o u, u ji bo g jie sugd nuan. Tintandi mo ji bo g pud u yam, k l maa u baa n bo duan yielu, u ji bo nyiil i. L gii fann u be yen tintandi kua i. Wan bo jie yal nba bo tie k ban yie g bel'o wan lebd g kun i. U maalm n ninŋ, u bo tua k b gii fu g sugd sugd'o, g yen tan cab'o k u be, k l kul ne g biil siel. K u naa yen bo tuod g maad'o kalaatu daacincinn daal o, k a gii g ŋman gbann a kan nii kobug.

Miedl ŋaapuo bo paad'o o. U bo tu fu g maad yal kul k u ŋmin i. Sieb bo yed mono g miedl bo tu gaal u ŋmaapaaog g te u ŋaapuo i, puo n ji gii nyanŋ l n ninŋ dinyuudi g tien'o. U pal gii g man yaa daal, miedl bu gad tuonn kom i. L g tie k u bo mog paalu g bu fid g pua miedl kaa. U mob bo paa g cie jawaala piinle paalu. Miedl n bo jie fai nyan, lann n te k u ji bo tu kua g wuon dieog n ninŋ g ŋaa puo wan ji waad yen ŋaag gii fu. Daa-be-n-kua n baal yaa daal ne, u yaan fu fu k b tan duan kom i. Daa-be-n-kua nuan n l baal g sed naan lodg n ninŋ, u tan kal l buol i g guam suol'o k u guan. Yogsiiug u, g miedl tan lond g nyie g tug'o g kuan'o u dieog n. L sua u ŋaapuo pal n bie nyan, k u yie k u kan duan u sal dieog n ninŋ, g kua g duan yen u bid.

L fann k u yagd g fiil g tien jied g tie u bid, g wul, g tug u kolbig g bal g nyie, u g maad yen u sal, u bie g bual Daa-be-n-kua po mo. Miedl mo fann g wul, k l ji cog'o yen wan bu tien nand. U g ban puo n gad naan, u bie g ban wan bu maad bid yal nba mo. K u tan yiin Daa-be-n-kua g

maad’o k wan daa jie siel, k l kul bu njmagd. G tie’og bogd k u gad g daan luun nyum g kpen g wul. K u njund kuumuunle g tie’og k wan daan di kalaatu buol. G sua kul nyie g tug u sɔnu g saa kalaatu.

Midi tan pua g kalaatubid buad, g Daa-be-n-kua ji mali munle-le. K u bu kun midi bii u kan kun i ne i? K l g kua miɛdl njapuo kpen o. G puo ne bu la’ɔg yensiig n ninj lan fid ii? G mali mali g tan maad g bonn ne n tie nand ne, k u gii tund kalaatu njag lann n su. Lann i g fuond u lua ne, wano yen yua nba bo kal g kpiɛ nyan, g bual’o k u kan te’og u kadaad k wan diid ban daan tien yal nba g sua k u daa g baal nyan ii? U lua njano n gii nyuan’o suoo, g tan pag pag yul. K u kan te’og. K u nunj po n tie nand ne, k u baa tie nyɔgdaan i. K b tu tien nnyan i g gaal b lieb kadaad g daan tien nyɔgu, b ji tan gii tien kɔnkuul, b lieb n tɔ g luol, banm nuan n di. K u tan bu lebd kinkaanu mɔno o, k wano kan fid gii kal yen manlonn k u bie mɔg taawaga nyan wula nyan. G ji njmaa’ɔg l buol sugd yen laad. U lieb n baal, g ji tu laa laa g daan kaa Daa-be-n-kua gbatonn. B cien po n niin Daa-be-n-kua k wan buan. Wan yaan buan yaa youg wan jag u binbeonj n, g pua’ɔg tanpaɔg. G kalnbaani, g taanm mɔ k b jag’o k u kan njmigd kaa, g sie waa. K b sɔnd sɔnd Daa-be-n-kua g tan yaad g njaa’ɔg.

MAYULA 6 po

L sua g Daa-be-n-kua lieb n bo cagn’o nyan, g sipaanbig nne sie g nyuan’m. B bo yi l sipaanbig Tod’n i. Ninbaaɔg bo suol’o, ama k u yen jie jiwaani yen wan nagn

bijabi buol g maad siel. Ban yad g ɲaa Daa-be-n-kua nyan, k u ji nagn g fuond'o, g bual'o k u nyie ɛ i. K u maad'o u dog sann. G Tod'n maad k u g ban lan be naan po. G maad k wano nyie Baaluag i. K u be u puol dɔnn ɲaag i g kua kalaatu.

Lann i g ji tug Daa-be-n-kua ban lebd g kua kalaatu dɔunj n ninj, wan te Daa-be-n-kua u kadaad wan diid g dien dien yal nba g lieb daan tien g sua k u daa g baal. Tod'n ń maad k u bu kun, k wano nuan n be ɲaag nba nyan, k u kal muupienu po i. K l gii yann waam k u g kpen, k b bu nyan'o l ɲaag n ninj i. K u cannaa tonu liel g be.

Daa-be-n-kua ń bual'o, k lann dopienu n puob kul tie nnyan yaa aa? K u yaa cannaa nuan g mɔg pal kaa, k u mɔg tann i. K u kal ne k u yam kul g be palb. K u bu duan dinne l buol ii, u kan duan ii? K u daa g ban. Tod'n ń maad, g puob kul kaa tie nnyan. K u ban dopienu n puosieb k b mɔg yanfuom hal boncienn. G yenn youg b tu bel'o jied, k b kunkuanyuag ɲaapuo n tu dɔnn tankobonn g kam'o nuu. K l gii sua yaa daal k u g dii nyan, wan lond g gad l buol, l puo ń te'og u bid n dii g tenn yal nba, wan mɔ ń gbaa g fiel g san g lebd. G diyenn b daan ɲaan mugli g yiin'o, k u lond g gad g dii, g kpind cuud u liedl po, u g tied. K u daan tan kpen ɲaag i k u cannaa la g bual'o g kpind ne nyie ɛ i u liedl po i. K u daan gbal g fa faaɔg u, g ciel. K u daan fa g big ń bo di mugli k u yual tan baal g job, k u pal bie k u jie g feg nuu k l mii u po.

Lann i Daa-be-n-kua ń maad k l gii tie nnyan nuan, wan tuod g kun k ban tan daa puag'o. Ban yad lieb l buol, sua kul ń tug u ɲaag sɔnu. Daa-be-n-kua nag ɲaag g gbad

g miēdl ŋaapuo fu wal wal wal. K u sed tiīi, g tan kpib sōnu g gad b kunkuanyuag gbaadl ŋaag. U baal g sua g gbaadl kal tiig nyiel n ninŋ i. K u fuond’o g kal. Wan dugn gbaadl yal nba tien kul, k u tie’og cegli boncienn, g maad’o k wan gii kun. G miēdl gii g la’og k u yam kan duan.

Lann i g Daa-be-n-kua pua pal g gad miēdl ŋaag. Ase, miēdl ŋaapuo n bo yagd g fiil nyan, u bo gad u baa ŋaag i, g daan tug u naa dinbien g kpen yen’o. G jied gii g be k b baa mua tand i yaa, b kul n̄ gii mua. Miēdl ŋaapuo ŋann b bo yi’ug Madam i. Madam bo g tie u madsann kaa. U naa yen u baa bo mal’o g pul’o Jaad-b-kua i, ama wan bo tie tuonsunn ŋaapuo nyan, k b ji yiin yiin’o Madam k l gad. Miēdl nuan b bo l ban’o miēdl i, ama u madsann n bo tie Kan-miid’b.

Daa-be-n-kua n pund yaa youg, u sua g miēdl bua n fiin u pipebl i. Lann i g miēdl sed, g bual’o k u bo be le i yentunmunn i? K u ji bo bua n gad g kpaan wano i. Lann i g Daa-be-n-kua maad’o k u bo bua n dien u lieb n daan tien yal nba g sua k u daa g baal i. G miēdl yed k lann, u mōg mōni. G nyaan k u bo kan fid g gaal l kadaad g kpen yenn ŋaag ne g dien ii? K lan wai k u g kpen nyan, k wano ji bo mali g siel n baal’o.

G miēdl maad k wan kua g tug saab g di. U kua g sua g bid dii dii g tenn’o, g saab ŋmad yen kpind, k l naan k b ŋann ŋann i g kuol tadg n ninŋ. U gbaa k wan nal baa saaboyenn, u g fid. L bo tie nyan u bu siin nyan i. Lann i k u ŋaa. G miēdl bual’o k u kan di yaa aa? K u yed g kom g mōg’o. G Madam gbaa g gaal maam, g maad, k l bu tien nle i kom n̄ gii mōg’o i? K b ban wan nyie ne g tōgn naan ii? G

ηmaa ban wan duo yaa waakpejied po i? G yaan ji ηmaa fuud. Miēdl í maad Daa-be-n-kua k wan kuan u kadaad bid dieog n ninη. K wano yen banm n baa taan g dua. K u kua g bil u tiēd.

MAYULA 7 po

Daajuog tan baal k b dii g kua g duan. G Madam yiin u bijakpel po, k b sɔb sɔb, sua g ban ban maad yal nba. B kul n duan g guan nyan, ase Madam n bo sɔbn yen big nba nyan nuan g guand. Wan fiil g nya g kabl nyum g wul g muan Daa-be-n-kua, g yuand g nyann u po. L sua k wano Daa-be-n-kua nuan dua tinη n ninη i, g lieb dua gadog po. Wan nyann u po yaa youg, wan find g bual g laabaa tie be i k u nyani u po i? Big ηann í gbaa g do gadog po g duan g kpal k u guand.

Madam n yaan gbad Daa-be-n-kua lantsug yaa youg, wan nya g yiin u sal, k u saan ηano n kɔn yen bid nyan. Miēdl yen u ηaapuo kul dɔnn dieog n ninη g sua k b bid kul dua i g fuul gɔmuna, g Daa-be-n-kua sie k u tiēd kul sɔnη mab. Madam g ηaa k u maad siel mɔno, wan gbaa g tien k u nyann o, k u kɔpiēdl ηano nyann o. K u won g maad k l ne g tie bonkubkal ii? G big tan baa ja nne g nyani dieog n ninη g te nil ii?

Daa-be-n-kua gii yaad mɔb g bu maad yal, Madam í gbaa g gaal u mɔb po, k wan pend, g nyinnyanpaasɔnη, k wan nya l n ninη g duan cincann. Fai í suol miēdl wan gii sie suoo g tan lebd g kua g daan duan. U duan g youg tan siid, u g fid g guan. Lann i wan nya g sua g Daa-be-n-kua

kal lɔdg n ninŋ g buud.

Miedl n fu fu yen'ɔ g tan bual'ɔ, k lann ŋaag u tu nyani yaa aa? G bii u bo jie jiwaani i yen wan nya g nyann ii? Daa-be-n-kua jie k u gii maad mɔni, miedl bu pua u bija i. U gii pua big mɔ, binaa kan tuo. K u mali k lan tie nand ne, k u bu tuo i ban sugd sugd'ɔ lan gbenn. U yed k wan maad nne, u sua k u mɔgbana kpai, u g maan faaɔg. Lann i k u kal g ŋmin. G miedl niid niid'ɔ k u tan maad k u g ban g nyann dieog n ninŋ. G miedl maad k lann k u nyann ne g babni ii? K u kal kal g tan caan bubuul. Miedl g gbad yal nba po te k u nyann dieog n ninŋ. K u ji mali, g Daa-be-n-kua yen daan kpɛ g baal g duan ne, k u daan g nyann dieog n ninŋ. K l cɔg u gbanu.

L fann, lann n ji tie maam g Madam yen u bid maad. B gii la yua nba pend kul, ban yiin'ɔ g maad'ɔ. Daa-be-n-kua ji l be yen l fai nnyan i, k b laa'ɔg daal kul. G daal kul nyiɛɔg miedl bijakpel nyani u po. U mɔ ji mind mind g tan cɔg.

Diyenn nyiɛɔg, big n l kabl nyum g kua yenn yaa youg, Daa-be-n-kua n fiil g peb'ɔ tanpaɔg g yegn yen ninbinn. Wan yign bag bag bag g luu ŋmanŋ g san g nya cincann. U naa yen u baa kul n nya, g laabaal i? Wan maad k u nyiɛ g kabl nyum g bua n nyu i, g Daa-be-n-kua fiil g pua'ɔg tanpaɔg, k u g biil'ɔ siɛl. Miedl n yiin Daa-be-n-kua g bual'ɔ g laabaal i? U yed k wan nya n ne, g Madam g baal wai i? G tien'ɔ tanpaɔg, wan gad g daan baa. G Madam biɛ baad g bu pugn, miedl n san san g baal g fiɛl'ɔ Madam nui n ninŋ. Miedl n maad g yua kul n kal g dugn yen yanfuom yal nba po k b kɔn. Daa-be-n-kua n

dugn dugn u yal g daan gbenn. G maad k u daan jie Madam i g g maad mɔni dacincinn daal. Madam n fuun g biε bu peb'ɔ. Miεdl n suol Madam nuu, wan fεg g daan cii siεl po. G laabaal k u gaan manlonn ne po g puag wano yen u bid i? Miεdl n maad k abaa, k u la sua pua'ɔg uu? Hai, k u g pua'ɔg ɛ, g puad mɔ tie munle yaa aa? G gbaa g gad g kuu miεdl lɔunɔ n ninɔ. G miεdl maad'o k wan diid u yul po faa, k u gii g ban, l bu paad'o nyiεɔg ne. U daan baa maad g gbend nyan, g Madam tien'o tanpaɔg wab. G miεdl paan g kua dieog n ninɔ.

L youg, ji baal g diid, b buo kpadl g bua gbaɔnɔ. Madam ji ηmaa Daa-be-n-kua l buol, nuukula yal n nyan l mɔ ii? Wano n pua, wano n tabd, wano n sugd. Big mɔ kan tuo g pua g ηmien. Miεdl mind mind g tan gbal g guan g nyiε. U baal g gbaa k u ηaapuo n ηaa big, u tuo yaa aa? Kunkuanyuag-nba mɔ gbad nyɔgl nyan, g san g tigl. Banm n ji tod miεdl k u fiel big Madam nui n ninɔ. G miεdl maad'b k ban gii kun. G tien'm balg yen ban baal g pad kɔnn. B nyiε g Madam biε ηuan'm cincann, wano n l maad g fu, g tigi niib. K u sal kua g be dieog n ninɔ g ηmin.

Niib n yad g gbenn yaa youg, wan baal g pua pua u sal gann, k wan nya nii. G dinne nyiεɔg ne i, k u bu tug u cilunɔ g daan ηmien wan daan nyiε yen'o naan. Miεdl diid g sua u gii g nyiε, u ηaapuo tan bu pua g pad gann. Lann i k u luod gann. U ηaapuo n yaad mɔb yaa youg, k u kuol'o tanpaɔg ganɔ, g tɔl g led liel jendu. G ηuun'o cedi tuukudl buol, k u jiln jiln g daan tuon dikpinn, g baa g kal niibonkinkal. K u baal g fiin'o l buol, g luul'o tanpaɔg k u gad g baa, g gbal bubuul. G bid kul nyiε lijɔug n ninɔ g

tabd lanm. G niib yaan biε san g tigl, g pad'b. Niib kul n taan, g miedl g njanm. K u tien nle i g gaal jitaagl po, g pua u njaapuo i? B lebd g kun yo, g bid mɔ taan mɔb g gob Daa-be-n-kua po dieog n ninɲ, g pua'ɔg k u tan san g nyie l nyieɔg g gad gbaadl njaag.

MAYULA 8 po

Gbaadl dieog bo tie dekonkonn i k b pin yen muad. Ama ban bo pin l dieog l bo cie bina piig. Kuutuul n bo mua mua k l ji suol g paa g faalu g pind'o. Sɔgpinyelg nuan ji bo g be. A gii kua dieog n ninɲ, a baa nyuan njaalg yen njaaabid i. Gann mɔ, u bo lol daad nyan ban tu lol lienɲ nand nyan i, g luon. A gii baal g la g g yed g bonkobdel i kaa, l kan kua a maalm n ninɲ k l tie nil dieog nuan. Dieog bo g mɔg tankobonn. Siεg i kaa, fal nuan gbaadl bo tu l dua cincann i. Fawaɔg youg, u bo tu fiil siɲafaani i g kua, wasɔnɲm n ji tu baa yaa youg.

Daa-be-n-kua n baal g pua pua gann nyan, k u fiil g luod k u kua. Fidl g be. Daa-be-n-kua baln baln i, g la dunduancad nba po g gbaadl bo dua, g mɔ duan. Gbaadl maad yal nba kul, u g jiind siel. U dua g fignd fignd i, k l tan fann. L fann k u gbel dieog, u g bann: Kpalcada, muad, daad, kpinboba, tanbiini, tanbanbina, kadapɔbi, l g mɔg niimn ninɲ. U yed k wan diid dikpina po, u sua mangband, taba yen guomɔsand k u sii sii l kul po g daan gbenn. Jɔgnd kul bo taan l buol i. U yaad g diid polu po g sua g yɔga dud l kul, g suod bal bal bal. Muunyii te yɔgkanbuag n bɔnn, hal g nil ji kan fid g bann mɔno ban bo pin l dieog yen yal

nba.

L daal Daa-be-n-kua g gad kalaatu. U tund g nyanj tied i yenn yenn g daan gbenn kpinboba yen daad po. G guan kpalcada po, g daan nyan l mɔ g gbenn. Waalabl yen nani njanna k u kpil l jɔgnd n ninj. U nyan jɔgnd g dogn cincann k l naan tinbenn i. K u tign dieog n ninj kul g gbenn, g cand nyunbobl, g gad g luun nyum g gbien. L sua g yendu siid o. K u tien jied k b dii. K u tug yal nba g tie bonmɔnn kul g juu, g guan g kuan yal nba mɔg buam. Wan njanm l kul g gbenn, k u bual gbaadl k u mɔg gɔunj uu? G gbaadl yed g gɔunj g be. K u bua n tien bɛ i yen gɔunj u? K u maad k u bua n siel muad i k ban njanm g pin dieog ne. G gbaadl yed k u bu la yaam lɛ i g siel muad i? K u gii siel muad mɔno, g muad kua kaa pinj dieog, g tɔnd g be, g yɔgi mɔ biɛ g be. G Daa-be-n-kua maad k l kul ne kan l gbal. G gbaadl gad u kunkuanyuag njaa g miel gɔunj g tie'og.

Kɔlied yab n bo g saa kalaatu daajabuann nyan, b gii buad yensiig n ninj, Daa-be-n-kua tu tug gɔunj u g tol gbingbaɔnj g daan siel siel muad g guan yenn. U die nnyan i g daan biin mɔbaba piintaa. Sibd daal nne k u kun b dog po, g dugn u naa yen u baa wan be cicagm nba ninj. K b bual'o k u ji laad jied lɛ i g di i? K u yed g sibd daal yen laad daal kul, k u tu gad daag n ninj g tud tolug g la ligli g mag dii, g nann g biɛ daa kpind yen daad mɔ g kpen g tien jied ban di. Wan dugn u cicagm g daan gbenn yaa youg, k u naa jii ninsiid. K u baa yed k l gii tie nnyan k wan yen njaa kalaatu g kpen gii tod'o yen kpaab tuonn. G Daa-be-n-kua maad g kalaatu nuan ji g mɔg njaanu. K b

kalaatu dɔunŋ n ninŋ, wano lii lieb kul ban tie yal nba kul ninŋ. G miɛda nuan bua u maam, k u lieb n laa'ɔg. K ama l kul yen bu gbenn. G baa wan bo l kua b dog ne mɔno, k b bo tu l laa'ɔg u. K u tan dii g yaad i g fuod yen laad. K u tan gii gbenn Daapaɔɔnŋ kalaatu mɔ k u bu fuod yen laad.

Ninbaaɔg bo suol Daa-be-n-kua naa yen u baa kul. K u baa tug tɔnkona piig g tie'og k wan daan pin dieog nba ninŋ k wano yen gbaadl dua. K u niipuo mɔ gad kpaab n ninŋ g cua yɔgi piinna, g poi u lieb k b tug g gad yenn Daapaɔɔnŋ gbaadl ŋaag. K u naa tie'og tuonu yen mankuoni yen tuukakuona, g kpaad u ŋɔyenm nba k u bo mɔg nyan, g tie'og k wan daan poi niib k ban pin dieog g te'og. Daa-be-n-kua ji guan lann i Daapaɔɔnŋ, g poi niib k b pin gbaadl dieog, k u niipuo ŋano mɔ tod'o k u gbiil sɔgi g sel l dieog. B ji gii buad kalaatu k u tud tolug g la ligli nba wan bɔgd g daa jied, yal nba tenn wan bil. Saa saa g tan daa gann g luon b dimɔb.

Daa-be-n-kua bo l jaad u kua g suun l kul ne k wan fid gii saa kalaatu i. Ama u lieb bo g joi'ug. U gii pund kalaatu buol, ban ŋmaa'ɔg laad. G gbaadl bija, k wan daa ŋaa u gbaadsiim n baa b po. Lieb k u mankadunŋ, lieb g manlonn, lieb mɔ g taapudma, lieb g jonbann, g bonpaɔɔnŋ, b ne g bonnuugu, lieb g taawagd nyan wula nyan. Sugd nuan bo g pɔd'o. Ama kalaatu buol, sua bo g ban g liid'o. L po n bo te k b tan gbal g cɔlm'o.

Wan baal Daapaɔɔnŋ l bina ŋanle po i, k u fid g la dɔnn-nba. Sipaam nba mɔ bo be cicagm n ninŋ, nyan wano nyan n bo ŋanm g bua u maam. Wano yen u lieb n bo baal g tod'o k u luun nyum g pua bilgi g maa died tinle gbaadl

ɲaag g pugn. G deyeonɲ ji tie gbaadl yal, g delieog tie u yal, g delieog mɔ tie jetiendieog. B gii cab kalaatubid k u kun ɲaag mɔ g taan guguul, sua kan kand u fanu po. Yen wan bo l be cicagm n ninɲ yal kul, u gbanu bo man k u kped tonm tonm. Wano yen yab nba bo taa baɔnɲ bo kan fid g ko yen'o. Wan bo ko kpaab nand, u biɛ bo guon bonkobd mɔ nnyan i. Binyenn u bo suol kuutond banwai i g kuad g daa ɲɔsali nle g tie u naa. Koli yen kpaani yen ɲuabi ɲann n tod'o k u kua kalaatu Daapaɔnɲ g daan gbenn.

MAYULA 9 po

Daa-be-n-kua dɔnn nba bo tie sipaan k b yi'ug Tod'n nyan, mɔ bo g jeln yen kalaatu. L gii paa k l mɔn, niib bantaa lann i kaa niib banna n bu liid'o. G nyaan wan bo be cicagm nba, Yendu kua n ban. B bo kua Kunkual n ninɲ i. Nyum bo g be l po. L biɛ bo sua k b daa g bil Kpalug baalaad mɔ. Caabig nne n bo be Kpalug k b saa g lu.

Tod'n bo tu tuod g fiil kuutonmɔyenn i g jiid Kpalug, g luun nyum g gbien cunɲ yen nyunboba nle g fid gii saa kalaatu. Yenn youg u bo tu tan pund kalaatu buol g sua k u lieb kua o. Nyunluunu kua kaa bo tie u tuonn. Yaa daal nba k u mɔg nyum k l g bual k wan gad Kpalug taal munmu munluob nyan, u bo tu tonɲ nyum i g wul u cannaa bid, g lan'm tied o g fid gii saa kalaatu.

Yensiig n ninɲ wano n bo tie jied. Daajuog mɔ lann n nyan. Ama u gii kud saab g gbenn, u tu yiin u cannaa i wan baal g nugl, k l maa b bo jie k u gii nugl u kua, u bu gbien u

saanmanj i. Kpind mə, u cannaa n tu bed sua kul yal. B gii kpil kolg lann i kaa kpaawng yaa daal, u tan bu juod yen taabedu i. Niib gii yab yaa daal nuan, b kan baand'o baa kolg yul mɔno. Kpinnyum mɔno, u yul gii man i wan di. U bo sɔnd hal boncienn. K u waali mɔno tan nyie baa g dagd puob, k wano daa ja nyan piig yen bina njanle big nyan. U yen gii sun tuonn g nil baal g la, u bu yed g niib banna n sun l tuonn.

Wano yen Daa-be-n-kua dɔnnu njann bo tod'o boncienn. B bo paand lieb pala, g kadabanm n ninj k b bie njmagd lieb. Niib bo mali k ban yegd nyan k b bann lieb o. L yen bo g tie nnyan. Daa-be-n-kua bo g ban puo, Tod'n mɔ bo g ban jua. B gii taan g be, b bo tu mali ban bu tien nand g di b kɔnkuul i, sua bo g maad jua yen puo n band lieb nand yaa maam.

Diyenn k b tan kpaand kalaatu buol g faada-nba bua n tien sini, k l tie faala i. L sua g Daa-be-n-kua yen Tod'n kul ji be died piig i. Ban cind g la sini naan buol n nyan. L sini bo tie faada-nba jaandi i. L bo tie bituudm n ninj i, g nil ji sɔgnd muaba n ninj. Jua nne n bo paa g maad l n ninj. B bo yi l jua g Yiesu. U bo tan maad bonyenn i, k l sie Daa-be-n-kua yen Tod'n pala. U bo maad g yua nba tug tugkpiegl kul n baal u buol, k u bu gaal'o k wan fuod. Banm banle n gbad nnyan, k b gbeg g diid lieb. Ase l maam kua sua kul yaa pal n g sun tuonn boncienn. L jua bo maad maam boncienn k l kuan'm maalm. K l ji tan tie nyan b ban'o k l wai nyan. Ban tan suol Yiesu g gad g kpaawng yaa youg, g Tod'n sɔb g bual Daa-be-n-kua, k lann ban mɔ n l cagn ne, k b bie tan bu

I kpe yen I cicagm yaa aa? K u maad k u mɔ g ban, k ama wan ban yal nba tie g nyan Yiesu n maad nand ne, g yua nba cagn kul tan bu fuod. K wano gaal yen mɔni g jua kon tie Yendu bija, nyan yab nba kua jaandi n maad nand nyan. B maad nyan, g sini nuan I sonm i. L yann waam b sua g Yiesu yied o. K I yaa g lid b kul. G Daa-be-n-kua maad k I tan tien'o nyan u gbad nil nielu nyan. K I daan sɔb g maad'o: "N baa be yen'a youg kul, a cicagm n ninj yen a manu n ninj." L bo tie nyan Yiesu lantɔug nyan i. K u kud g fiil.

G Tod'n bual'o g laabaal i? K u maad g siel kaa. K u bu kun. G nyie I youg g paan g kun, g mali wan yaan gbad yal nba po. Tod'n mɔ kun g duan yo, g nyieɔg tan baal g guam suol'o, k u guan. U cil g guand yaa youg g danj k u la jua nne k u lie liedpieonj g nyie polu po g jii, g tan baal u buol g maan nuu u pal po, g maad'o k wan daa jie siel, g Yendu n naan kolg fiel n dii. Wan maad nnyan k u bie yaad I youg mɔno g nja'ɔg. Wan yalnd g fiil lann, u ji g fid g guan. U ji I dua g mali u danjd po i. U gbaa k wan bann I maam niimn, u g fid. U bie g bann yua nba baal g maad yen'o mɔ. K I kuan'o jiwaani waam. K u mali mali k I bie tan paan u pal. U bo maad u pal n i, g yal nba ji baal kul lann n nyan, k b yen kpa a Yendu Bija mɔno daaɔg po g kpil'ug o, k wano kpiebg ne i g nil ji baa bua k wan tien'o tonu g gbal ii? U g cil cil g ban wan mali yal nba.

L fann g Tod'n gad g la Daa-be-n-kua g dugn'o wan won danj yal nba. L youg u, k u mɔ ji maad'o yal nba po won te k u fiil g kun g sua g sini daa g gbenn. K banm banle kal g pag I po k I wai, k b tan maad k b bu gad g daan

la faada i g bual'o l bona niimn ninj. K b gad g la faada g bual'o. G faada bual'b k b baad jaandi ii? K b yed k b g baad. K u maad k ban gii baad jaandi, k nnyan i k b bu njanm g gbad bonn kul niimn ninj. G Daa-be-n-kua gaal maam g maad, k b kan fid g baal jaandi nuan. K wano gii yed k wan baal jaandi k u bu kpe kom i. K ban dii g saa piig yen deyeonj ne, g daajuog kul b baa saa kalaatu i. K lann ji g tie nyan ban daa daan tu be kolied kaa. G ne nuan ji tie liise n nyan. G yenn youg g sibd daal mɔno, k b baa mɔg kalaatu. K u ji kan tud tolug laad daal mɔ, k ban daa maad njanduna juog nba, k n tua njanduna juog n nyan a.

G Tod'n mɔ maad k wano nuan kan tuo g yaad mɔb mɔno g maad u cannaa yen u canbaa k u bu gad faada jaandi. G yenm, k b bu yed k u bua wuwaad i. K b bu yed k u bua wan tɔgn cuncontaatsɔgd n nyan. G baa wan tu nya, k u saa g daan baa banj yen u lieb mɔno, k b tu yed k u saa cunconm i. G faada n̄ n̄aa jaandi yaa maam. Faada gbaa yal kul, u g fid. Lann i k u maad'b, g yal nba baal'b ne tie bonjann i. G Yiesu n njɔn'm u buam. K b yula man boncienn, g sieb be g saa jaandi k l wai, g daa g ban g gbad g Yiesu maad yen'm, lann i kaa k u tien siel g njɔn k u be yen'm. K ban mɔnd g ji daa kpied sɔnu. Lann i g tug Yendu kadaaɔg g tie'b k ban gii lii daal kul, g njanm g bann Yendu n bua yal nba, yen yal nba tie Yendu kual. K b gaal kadaad g tien balg g paan g kun.

Lan cil l daal gii saa, yua nba gii be fala n ninj, u ji tu tug Yendu kadaaɔg u, g lii, g jaand, u pal n̄ sɔnj.

Diyenn g Daa-be-n-kua tan kun b dog po k wan fuond u danm. U pund k b tien'o nyum k u nyuu, baa u g

kpid ting n ninj. K u baa fu yen'og maad k u nyie hal Daapaawonj g tan pund ne, k b tie'og nyum, wano ji g mɔg k wan kpid o g nyu ii? K u bual u baa g be po i, k b daa tu kpid nuan ii? K u baa maad k u tan jan nne g g ban yal nba po te k b kpid nyum ting n ii? K n tua wan nyie Daapaawonj nyan, g dieog kpienm n cien'og k u tan pund ne yen laafie waa. G yal nba te k u sonm g nyunnyuulu suol'og nyan, k lann n bie njonj g nyunnyuulu suol kpienm nba bo yeg yen'og nyan mɔ.

G Daa-be-n-kua maad u baa, k l gii tie l yaa po i yaa aa, k wan njaa. K u kan kpid. G Yendu nba tag'og g tie'og miel k u fei nyan, k wano n guu'ug g ciend'og wan saa naan kul. G Yendu yen g ban g yed g sua n kpid'og nyum. K u baa maad k u maad mɔni i, g Yendu n guu'ug, k ama u danm mɔ bie guu'ug. G Yendu tag wano kua yaa aa? G Yendu nuan nyuan nil kul i, k ama tin yabd nyan, u kan fid gii cenj yua kul n maad yal nba, yua kul n sonm nand, lann i kaa wan mali yal nba kul. K l po n te k u guun tingbana yen kpienm, k ban gii nyuan b buolu lann i kaa b njaa niib. K u mali wan be naan ne, g kpienm bo gii g bua'og, g man ne u mɔg miel nuan yo, g tenn k wan kua kalaatu yaa aa?

G Daa-be-n-kua maad k u g nai g kpienm g be kaa, k ama u g mali k banm n te k u be g mɔg miel, lann i kaa k u kua kalaatu. K u baa maad k wan daa maad yal nba kua. K wan daa njaa dieog kpienm pala n be u po. K u g mɔg njanm baa waam nne. K lan cil yaa daal k u tug'og g gad yen'og kalaatu saa yen dinne, k l g ban g tien njaaali yinle k u g nyagd u baa tankpaal g puon'og, lann i kaa g pad'og kolg. K wan yaan tɔgn baayual k b njon'og padi nba k u pad l kul, k u

kan fid g cɔd l koli. K u gii maad wan gii dagd k wano mɔno pal n daa be u po.

G Daa-be-n-kua maad k wan daa benj u pal. K u tien'o balg yen wan bua'ɔg, g kpaan k wan njanm'o. K u bua wan maad'o k lan cil dinne gii saa, k wan ji daa mabnd u kua g pad pada u po. K u diid u binbem n ninj suoo, g tan sua, g pada njann n biε njanm g pugd u cicagm. K wan cind g saa yen'o kalaatu yaa daal, k u bo pad padl yo, g fid g gad yen'o. G din'o yumana. K l daal wan pund kalaatu buol g miɛdl pua'ɔg yaa puad, g Yendu kua n ban. K l po pend g miɛdl baal g tug'o g daan bu kuan'o kalaatu, k u yaan kua g pad pada. K u g duan miɛdl njag, baa daa nle. K u gii kpen njag ne mɔ, k u baa pad padl k u guan g lebd, g siel yaa yubɔnn tu baal'o l dana n ninj. K l kpienm guu'ug nle i k b tu pad g miɛl'b laafiε, lan tan juod yen fala i? K wan dugn k u pad koli yen kpaani nba kul ne, k u bo gii tie'og k u kuad g daa jied k u cicagm bo bu kuod bii l bu pugn ii?

K u baa maad g cicagm nuan bo bu pugn i. K u g ban g la g nil mɔg jied g yen g mɔg laafiε g bu di ii? K u gii njaa padl nuan, u ji bod g tuad tuad n nyan. K u maad u baa k u g bod kaa, k u la yal nba cie padl i, g ji yie padl. K u baa bual k u la bε i? K u yed g Yiesu Kristo. K u baa bual k l bonn tie bε i? K u maad g bonn kaa, g nil i. G ji cil l youg g njɔn'o wan lii Yendu kadaaɔg g gbad yal nba.

U bo maad u baa g Yendu n tag polu yen tinj yaa youg, g fala bo g be. G nil jigbelm po i k u tan tien biid g fala yen kuum baal njanduna n ninj. G Yendu dad niib tuba g bien niibiid kul, g yuand g baal yen nifanm. K b mɔ bis

tɔgn biid sɔnu, k u lugd niib k ban muand wan bua k ban gii be nand. Niib g cenɲ b maam. K u ji tan gbal g sun u Bija. K b yi wano i Yiesu Kristo. G niib biɛ suol u mɔ g kpa'a'ɔg dapunpɔnn po k u kpe. Ama k wano n bo tie Yendu Bija nyan, g daa ɲantaa daal k u yied g nyiɛ kakul n ninɲ, g duo u Baa Yendu buol. K wano n ji mɔg paalu ɲanduna ne ninɲ bonn kul po. G yua nba ɲua Yiesu cegli kan fid g kua tudm n ninɲ. G yab nba saa jaandi ne saa g pug wano i. K wano Daa-be-n-kua nuan g laad yaam g saa jaandi, ama k u yen jaand u dieog n ninɲ g biɛ lii Yendu kadaaɔg. K u la k u binbem ji lebd k u pal man u binbem po g cie wan daan tu be nand.

Daa-be-n-kua n yaan maad maad nnyan g gbenn, k u baa caan bubuul, k u big bod n nyan. K lann ban be ne, k u tan gii kpe, u big kan wul'o baa nyum g bual wan pad'o kolg. G Daa-be-n-kua maad k wan daa bual. K u gii tuo Yiesu, u ji kan gii bua nyum. K wano mɔno n diid g liɛ binn n ninɲ, wan tu kpid u baa nyum nba bu gbie ɲmanɲ ii? K l gii tie yen mɔni k u baa nyu l nyum i g mɔg miɛl, k lann man sieb yaa yaajanm yen b baa-nba nba kpe ji bo kan fid g nya ɲaal. G Yaalu n gad Gaana g dinne bina piinle n nyan g sua g pad u naa yen u baa padl. G Yaalu g be i? G nifoi kaa baa nyunɲ tinkpaa nyum, ban fid gii mɔg miɛl g be. G padl tie Yendu kual i.

Bonɲ ji g ban wan bu jiin u bija yal nba. U ji l kal g buud i. G ne nuan tie tielm i. G niib n kua tingbanpinpela n ninɲ, g ɲuan'o yen ninpeblg k u big tan kua muɔɔg ne. Niib baal g gbaa yal kul k wan suon, u g tuo. K wano ji g ban wan be yal nba po. K u pal n tu paa big nba po n biɛ ji kpe

ne. K b bual'o g bilanj n kpe i? K u yed g Daa-be-n-kua i! K a mɔg big k u yed k u danm bogda g tie siel, k u g kpe kaa, u tien bɛ i? K ban ŋaa k u mɔ bu sad u kua g kpe, g daa laad sunsɔnd tuona.

Daa-be-n-kua nyuand g sua wan ban u baa yen mutuol nba nyan, u gii g tien suoo, u baa nuan bu l sad u kua i g kpe. Lann i k u maad niib k ban gii kun, k u mɔg ŋasiil nne g bu maad u baa. K u ban k u baa gii gbad lann, k u pal bu manj. Niib n yaan yad g gbenn yaa youg, k u maad u baa, k u tu g yed k u bua wan la yaabuonn yo, g fid g kpe? K u mɔg sipaandɔnn nne g bo bua wan ŋɔn u baa. K l gii tie k u baa tuo, k wan gad g la l sipaan baa-nba g maad'b k u bua b big. K u baa n yaan yed k u tie biefam nyan, k u gii nyuand g sua u g bua biefam yaabuonn mɔ i, k wan maad o, g fid g tien wan bu tien yal nba.

G Bonj tiib suoo g tan bual'o k u yed k u mɔg sipaandɔnn ii? K u yed k εɛn, k b kul n taa kalaatu dieog. K b kul n bie daan dii g saa Lumi dinne, k l big yul sonm paaa. G Bonj bual k l big nyiε lɛ i? G Daa-be-n-kua yed g Baaluag. K u tie naakɔlbig i. G Bonj maad k u gii tie naakɔlbig nuan, k lann k l dagd n nyan, k u yaajanm i. G mɔni, g bid n daan gad sɔgselu nyan, k b daan kpen g maad k b la sipaan nne gbaadl ŋaag k u tod'b yen tuonn. K l sipaan n daan nyan ii? G Daa-be-n-kua yed k εɛn.

Bonj yen u bija ji daa bo l sunn pada po i canyiin. Puokuanu maam bo manj u pal boncienn. K b pag pag k u tan maad u bija, k u gii tien wan daa ŋanm g mali pada ne maam o. G pada ŋaanu nuan g tie maalŋanm kaa. G Daa-be-n-kua laa mɔmiim, g cab u baa g guan

Daapaawɔŋ. L tien daa nle k u kpen yen u sipaandɔnn g
ɲɔn u baa, k u baa pal manɲ boncienn. K b bobn b tied g fiil
g jiid Lumi g biɛ daan bu ɲanm g kua b kalaatu.

MAYULA 10 po

Daa-be-n-kua n bo tien kɔnkuul nba k b tu di g ji
gad Lumi nyan, b bo tie niib kobiinluob i, g tien l kɔnkuul.
Piig yen died tintaa kɔnkuul n nyan. L g tie Daapaawɔŋ kua
kaa k b bo tien l kɔnkuul, b bo tien Togo munn munn i.
Daa-be-n-kua n bo liid b kul. U sipaandɔnn nba k b bo
yi'ug Tod'n nyan mɔ bo tua niib piig yen banluob po i. Yab
nba bo dii kul bo taan g tie niib kobg yen piinle yen banniin
i. G gobna maad k u bu te niib piinmu nuan ɲmaapaawɔ
k ban kua kalaatu g gad fagm. K b baa pa'b tuda ɲantaa i
ɲmaalg. Ban ɲɔn k l tan tie g Daa-be-n-kua yen u dɔnn kul
baa gaan ɲmaapaawɔ g yen daa kua kalaatu nyan, k b pala
manɲ g pend. B fiil g daan pund Lumi k b ɲɔn'm b died. A
gii g yed g dogdaan ɲaag i kaa, a kan tuo g mali g
kalaatubid n dua l n ninɲ. Gadog, k l dinɲ miaaaa. G tiebl
sie jeb, yen kogi yinle. G laatilg be, k b biɛ tien tied begn
buol. Jetienbuol be. L g mɔg maam. Tod'n nuan, b bo gad
yen'o pibuobi po i. L po bo ɲan g cie bijabi po mɔno.
Daa-be-n-kua n gaal u dieog pienu g luod g kua, k u ji daa
l nyind g sie. K wano nba k b daan tu yi'ug taawaaga,
taapudma, manlonn, k u dieog n ne ii? G ne nuan baa tie
dangd i. U duan l nyiɛɔg, u g fid g guan. U gii duan k l yann
waam wan fiil g kal. U l tie nnyan i k l daan fann.

U fann g kua jied buol, waa! Jenlilaad, kpanu,

naabiim, tii, kaafe, yen bona nba k u g ban g gbad l sann mɔno, g bual wan bann lan tie yal nba. U g ban wan bu cil g di yal nba. Jugi nba maa tiebl po mɔno, u g ban jug kul n suun yal. K u kal suoo, g nyuan lieb. U l nyuan lieb n di nand i, g mɔ togd'b g dii g daan gbenn, g fiil g fiel fiel u mɔb po, g kua kalaatu dieog n ninɲ.

U bo kua kpaab kalaatu i, k u sipaandɔnn ɲann mɔ kua dogda kalaatu. Ban daa bo be Daapaawɔɲ, b bo tu tund g maad lann i, g yal nba pɔd kpakuol n nyan. Laafie yen jied. G kpakuol gii mɔg laafie g bie dii g buo, k l ji tenn k wan la ninfanm i g pugn. L po n te g yend bo gann kpaab tuonn, g lua gann dogda tuonn. B kua kalaatu dɔunɲ n ninɲ g lieb yaan nyuan'o kpiɛd kpiɛd nne g tie nyan b bua ban laa'ɔg nyan. Ama ban cil yaa youg, k u ɲɔn k u yul n mɔg nyum, k b ji cɔlm'o. Ban bual sana, k u tie u sann yaa youg k b kul fid ninbina g ji nyuan'o suoo yen cɔlunɲ yen jiei, g dugn b bo gbie u sann i, sua bo g ban'o. B nyie l daal g kun k u lieb kul ji ɲua'ɔg u, g bua ban suol dɔnnu yen'o. A gii mɔg dɔnn k u yul sonm nne, a ban k a g jie siel.

Ban cil kalaatu, l daa ɲanluob daal, sibd daal nne, g daajuog k u nyie k wan gaal faam. U sonm sonm, u tan sua sipaan nne nand'o, g fuond fuond'o, g bual k b yi wano i Daa-be-n-kua ii? K u yed k εn, k l man ii? G sipaan yed g laafie i. K u gbie u sann i, k u g ban'o. K u bual u lieb i k b ɲɔn'o k u baal k wan mɔ ɲ fuond'o k ban bann lieb. K u bual l sipaan k u nyie le i? K u yed k u mɔ l nyie Daapaawɔɲ u, k ama k banm be Lumi ne k l wai. K u bual'o k u sann ii? K u yed k Asibi. Pinpaɔg mɔnn n nyan.

Asibi ne n ji tug Daa-be-n-kua g waa g ɲɔn'o Lumi

dog hal nyieɔg kud piig n tan pua. Daa-be-n-kua n maad g youg pend o, k u bu kun. K wano g ban g nyie wuwaad g youg tan pend'o nne. K Asibi maad k u yaa po, k ban be yaa youg nba ne daa tie siŋaaɔg n i. K banm tu fid g waa lan fann mɔno. G Daa-be-n-kua maad k wano nuan kan fid g tien nnyan, k u tie kalaatubig i. K Asibi laa laa g tan maad, g kalaatubig ii? K u tie Etudien g yi'ug u kua kalaatubig ii? K u naa n be ne, bii u baa n be ne ii? K u yed k b kul ne, sua g be Lumi ne. K l g tie k u jie u naa yen u baa kaa, k u nyuan wan baal yal nba po i.

K Asibi maad k wan ŋaa muaɔg n yab maalm. K wano tan baal dopienu n ninŋ, dogdaan n be dog nba ninŋ, g biɛ ji kan waa g bann dog uu? G Daa-be-n-kua maad k u bua wuwaad, k ama dinne nuan k u cɔg o. K u bo gii bu bann sɔnu k u bo bu kun u kua i, k ama k ban be naan ne, k wano ji g ban wan bu tɔgn naan g lebd u dunduanbuol. K wan miɛl sugl g cien'o k wan kun g daan duan. G disiɛl o k ban ŋanm g waa g bann dog. K Asibi maad k b ji waa waa k u tan bu lebd g kun, g kan daa baa daam kpalbyenn g te'og uu?

G Daa-be-n-kua maad k u g mɔg ligli. K b cil kalaatu, l daa g pund baa daa piig. K b daa g pa'b mɔno. Lann i k Asibi tug'o k b gad ban kuad daam naan, k u daa biɛl kpalba ŋanle g tuan. G Daa-be-n-kua yed k wano g nyu biɛl. K l gii g tie dimamalug i kaa. K Asibi laa laa g tan maad k u ne nuan daa tie big i. K wano nba tie puo mɔno, k u ji g nyu dimamalug nuan. G niid niid Daa-be-n-kua k u tan lenm waam g yie. K u tu nyu u nunŋ po ŋ gii jilm i.

K Asibi maad, k b nyu daam mɔ be po yaa aa? K b g

nyu g nunṅ po ń gii jiln kaa aa? G nil ji baa nyu daam tankpinn n manu po kua, k n lie u dinyunu nyuad i? G Daa-be-n-kua bual'ò, g yab tu nyu k b nunṅ po ń gii jiln nyan, k b nyuad tie be i? K Asibi maad k l mɔg nyuad nuan saa, g nil ń kan fid g yaad mɔb g maad yal nba, k u yen gii nyuu daam nuan, u bu maad. G bonn biɛ gii yiɛl u pal po, k u nyuu daam, u payienu po daa juab n nyan. K u gii cɔg mɔno g nyuu daam, u gbanu daa bu guan g te i sanyiin.

G Daa-be-n-kua maad k wano g nyuan k l tie nyuad kaa. K wan kan fid g maad yal nba g dugn u jie fai po, k u ji gii nyuu daam g maad, k l fann g daam ji nyiɛ u po, k l kan gii mɔg'ò fai ii? G bii wan maad payienu ne, k u ji bu sunn u payienu diyenn daal mɔ tie k u nyan l payienu uu? K wan biɛ maad cɔgnd nba ne, g nil gii cɔg g duan g guan lan bual nand, k u tan gii fiil, u bu sua g paalu guan o. Asibi n nyu u biɛl kpalba nle u kukua, g fiil g ciɛn Daa-be-n-kua. B tan pund g sua k l bua n pua nyiɛɔg kud piig yen munle o. K Asibi maad k u bu kua g bann Daa-be-n-kua dieog n be naan, k l gii tie k u fann g mɔg yaam yaa daal, wan baal g fuond'ò.

Ban kua yaa youg, wan gad g baa g duan gadog po, g bind g ɲaa u cincenn ń gbabd g ji ɲaa'ɔg yen piedyann. Wan tien nyan u bo g ban l po nyan, g guan g gbab u cincenn. G fiil g kal g maad g tuntong be b died ne ninṅ faa. G cebd u liɛdl cebda g ji ɲaa baa yotttt. G guan g baa g duan yinyann. Daa-be-n-kua ji g ban wan bu bil u ninbina naan buol. U gii ɲaand yenn po, wan daan tuu sipaan baa po, g daa tibn. U gii guan g yed k wan yaad yul, wan sua g sipaan yaan gbabd cincenn g ɲaa piedu, wan

leg siel po. Sipaan gii tien wan naad kpaaa, g bind bind cincenn n daan gbad g n̄aa piedu. Wan daa tien nyan u guand nyan, g fuod ḡmuna.

L gii tien nyan miid n̄anle nyan, wan den g n̄mien ninbinn g diid Daa-be-n-kua k wan liē u l nyuan u po nuan ii? G n̄aajua nuan kal g kpaā ninbina yen tin̄, g tuntonjena pud sab sab sab. K Asibi tan bual'o, k u bo g yed k u c̄og, k u kan baal g duan g fuod ii? K u maad k u bu tien nle i g duan, k wano Asibi dua l buol i? G youg pend o, k Asibi n̄ kun k wan m̄ n̄ duan g fuod.

K Asibi bual'o, k lann u daa g ban g taan dunduanu yen puo oo? G fai kua Daa-be-n-kua. U ji g ban wan bu jiin sipaan ne yal nba. K u kal g n̄min, g tan maad g bonn kul m̄og l youg u, k u g m̄og puo, k u ji bu la puo lē i ban taan dunduanu i? K Asibi maad g puo kaa nyan ii? K wan daa jie, k wano kua i n baal g duan. K wan yaan bo maad'o yal nba n nyan, k l bo gii sua k u nyuu daam waam i yaa aa, k l bo bu tod'o i. K wan kal g jie fai ne, g man ne fai nyie u nun̄ po o. G bii u kolg n g di dii ii? K l gii tie nand wan maad'o m̄ni.

G Daa-be-n-kua yam kul n̄ann n̄ann l youg. G maalyenm tu baal u yul n nin̄ k wan n̄on Asibi k u tie jua. Maallienm n̄ baal g maad'o k wan san g n̄aa Asibi yen dieog. Cincinn maalm n̄ann n biē guan: k a ji bu san g n̄aa puo m̄, k a bu gbenn fai ii? Maalm lienm n yaan biē guan, g jiwaandaan naa m̄ g daan, k wan san.

K Asibi mind mind g tan gbal g fiil g baal g sed Daa-be-n-kua buol, g suol u nuu, k wan baal nii, k u bu

tod'oo. G Daa-be-n-kua maad k wan nya k wan nya g daan nyann o g guan. Lann i g nyie g nya Asibi g gad kalaatu dounj n ninj g daan duan kog po g guan. L fann laad daal sinjaag n, k u kpen g sua k Asibi won guul guul g luol'oo g nyie g kun o. K u fuod g jiin, g kua g wul g gad jaandi.

L tie nyan siel nyan i. Wan l kua g kal yaa youg k b cil Yendu kadaag liinu, l tie nyan b maad wano i nyan. B bo lii k l tie g Yiesu maad g nil gii nyuand puo, k u yam kua l puo n ninj, l daan tien biid n nyan. Ban ji l maad yal kul, u bo kal g mali lann i. K u won nyuand Asibi k u yam kua. K l yen won g tie u yanbuam kaa, k u bie won g tien siel, k u ji bu tien nle?

Jaandi n gbenn yaa youg, k u gad g la nikpel nne g bual'oo k u bu tien nle ? G nikpel maad'oo, k lan yaan won g tie u yanbuam, k u bie mond g suol u kua g g nud Asibi, g fiil g nyie g nya'ag nyan, g maam g be. K wan tien Yendu balg. K u gii fann g la sipaan Lumi ne, g g ban'oo wan daa bund g gbie k u nya'ag. G la g cegd n be, kpe g cegd nuan g be.

L fann tani daal k u gad kalaatu, g miida cien tan baal g yiin Daa-be-n-kua. K u yam pud piiiuug. K u ji mali k l g kua wan won nyie yen sipaan nba ne n baal yen maam. K u fiil g ji jegl. G miida cien maad'oo g gobna diid u kadaad g sua k l dagd yen k ban sun'oo bitaa dog k wan daan kua kalaatu l po. L youg mono, k b tug'oo yen lol g gad g la kalaatubid Miiniidl k b gbaa g tien tien u kadaad kul, g sen'oo g tani nba nya i k u bu fiil g gad bitaa dog. K u bual k u bu tien l po bina njanja i? K b yed g bina njanmu kua i. K u miel k ban yen cab'oo k wan kun Daapaag n g daan cab u

naa yen u baa u, gii saa. G Miiniidl yie, g yaam g be. K wan be naan ne, u g mɔg tied, u g ban bitɔa dog po binbem n tie nand. G dana nba tenn ne ninɲ i, k b bu nyal'o tied g bie te'og ninfanm waam, wan daan baa be nand bitɔa dog. K u gbal g tuo, k b bobn u tied g gbenn, k l daal baal k u kua polu po lol k u yugl g tol bitɔa dog.

MAYULA 11 po

Daa-be-n-kua yen Gaana jua nne kua n bo tie nibɔna polu po lol ɲann n ninɲ. Yab nba bo tenn bo g luol niib kobg yen piinle. B kul bo tie bitɔa i. Banm nibɔna banle ɲanm ji bo tie nyan nil yen u naabig nyan i. K b gbaa g pag lol n ninɲ nyan, g yua kul ɲɔn wan nyie naan g saa naan. L Gaana jua bo tie Kusaadl i, k b yi'ug Sangbana, k u mɔg tanpakadug nne nuujendu tankpinn po, k u kpieni yinle kul bil yen tanpala wab. U mɔ bo saa bitɔa dog g bu kua kalaatu i. Ama wano yen bo bua n kua yiko kalaatu i. Yab nba kua l kalaatu n ban yiko n cab yal nba yen yiko n g cab yal nba. G ban nil n bu biil yal nba lan baal yen dansalg lann i kaa lan dagd yen ban kpi'ug. U bo saa jilnd bitɔa dog u, g Daa-be-n-kua mɔ saa falnd bitɔa dog. B bo g ɲanm g gbie lieb maam. Ama Daa-be-n-kua n yaan bo banɲ jilnd kalaatu buol g gbie waam nyan, k b ji pag jilnd n ninɲ. Kusaadjua mɔ bo galn Muaba waam. B kpie g pund falnd bitɔa dog u, g yab nba bo bu nya l buol nyie, g polu po lol guan g yugl g pend yen Sangbana jilnd bitɔa dog po.

B tu tua g wad be bitɔa dog, g Daa-be-n-kua mali k l tie nyan dog ne fawaacɔg youg nyan i. Ban bo gad yaa youg

nyan bo tie l po fawaacɔg youg u. Daa-be-n-kua nyie g yed k wan sonm, u g fid. K u kpieni yen u nui kul gbaa g sɔnɔg nig nig nig. K l tie nyan sɔm fual u gbanu n ninɔg nyan. U bo lie lieda ŋanle i yen gbagdl. Yen l kul, l bo g naan k u lie siel. K u ŋuun nui u gbagdl ŋundi n ninɔg, l g tuo. K u lanyieni gbaa g sal l youg, g nui tad.

G batusipaan nne nagn g maad'o k wan mubn mɔb. K u gii yaad mɔb g walu nba be tug n ninɔg nyan nyie g gbenn, k u sɔm bu sed i. K u mubn mɔb yen paalu. U g fid g sonm taabana nle mɔno, g caad g baa. K b baal g dan'o g kua yen'o dieog n ninɔg, muu buol. U yed muu k l yann waam k u gbanu tonɔg k u guan g yied. K b tug'o g gad g daan ŋɔn'o u dieog. Wano nuan l kua dieog n ninɔg yaa youg, boncincinn tie muu i. K ban son muu, k u bu kpe.

Dieog kul mɔg lɔdg nba k b bilg dijena g juug muu i. K b juu muu, k l yann waam g dieog tonɔg ŋmammm. K u fuod g jiin. K u ji kal g mali, g bonn ne n tie nand ne, k u bu tien nle i gii saa kalaatu i? G nyunwulu mɔno kan gii tie tuonn kaa aa? U dieog n ninɔg bo mɔg binniidieog yen nyunwuldieog, yen ban nid naan buol. Lan nyan binniidieog o, nyum n l be naan buol kul, nyuntonm be, g nyunsɔnɔg mɔ be i. U daa bo g ban lann. U bo la ban tu ŋmagd naan buol g nyum nya nyan, k l tie bona nle, k l yaa g lid'o. U ŋmagd bonbɔnn g nyunsɔnɔg nyie, k u ŋmagd bonmɔnn g nyuntonm nyie. K u maad g ne nuan k u ciel.

B bo pund falnd dog ŋaljuma daal i, k l fann sibd k b gad yen'o ban kuad tied naan buol k wan la wadtied g daa. Wano daa mali k l tie nyan dog ne nyan i, k b bu maad'a bonn ligli ŋan di daacɔg. U kua g gad g saag gbagdl nne k b

maad'o g tuda nna. U mali k u g njanm g gbad i, g guan g bual g yingaa a? K b maad'o k u g nyuan k b dien l ligli g tabn gbagdl po i, g bii u kan fid g lii ii? K u maad k abaa, k b maad sɔgda bii b l kuad yaa aa? G Daapaaɔnɔŋ g nil gii mɔg kobg, u bu la gbagdl nba njan i. K banm n tag tied k l daaɔg biɛ ji paa nne ii? G yua nba kuad tied nyan maad'o, k u gii kan daa wan nya, g ne buol ne g tie nibɔna dog kaa. K b tu tie nnyan i g tan jan bona. K wan nya.

K b nyie l buol, g gad g kua sitɔug liel n ninɔ. L buol mɔ lann n nyan. K u ji bual yua nba bo ciend'o nyan, k b dog ne tien nnyan yaa aa? G gbagdl tuda ntanta, tuda ntanna ii? G bii b mɔ daa siel po i g tuad g kuad ii? K u yegnu maad k l g tie nnyan kaa. K banm n l tag tied kul. G bonn kul mɔg yaa youg nba k l daaɔg paa i. K ban be yaa youg nba ne tie fawaɔg youg u. G sua kul bua wad liendl. K a gii yie k a kan daa, wad n bu kpi'a. G munle po, k l daaɔg paa nibɔna po i, k l g njanm g paa bitɔa po. K l maa ban gaan ntamaapaaɔg nba g nibɔna dog miiniidl mɔno g laad nnyan. K b dog ne tuonsungbenɔl yen bu fid g gaal ntamaalg tuda kobiinna. K l po n te g bona daaɔg mɔ paa.

G Daa-be-n-kua bual k l tien nle g nibɔna g tag gbagda k l daaɔg biɛ yen man g cie bitɔa dog po i? K u yegnu ntano maad'o k u g gbad niimn yaa aa? K b gii lie tied nba bina nle g sua ji g bua, g kpinkpenda n tu tɔgn g daa ban ji g bua yal nba, g gad g daan kuad nibɔna dog. G tieyend be mɔno k b tu gann tinbena po i, g gad yenn nibɔna dog g daan kuad. G Daa-be-n-kua bual k lann b mɔg ban lunn tied naan buol yaa aa? K u yegnu maad, k ɛɛn. G sieb tu nyan ban g bua yaa tied g bil sɔnjakunɔ i,

lol ní baal g tug g gad yenn ban daan juu muu, lann i kaa ban te tali.

G Daa-be-n-kua maad k l gii tie nnyan k wan cien'ò ban lunn tied naan k wan diid g lie, u kan la wadtied ii? G batunaasen njano ji daa l nyuan'ò suoo, k wano nigbenj ne, k u tan bu gad tinbenn po g gann tied ii? G bual'ò k lann, wan baal ne k b g tie'og ligli nba k u bu daa tied yaa aa? K u yed k b tie'og. K b tie'og tuda piinle i k wan daa tied. K ama u ji tu diid u dog po yab n be yaa cicagm, g nyuand g sua k l mɔg u po nikpiug yen wan nyan yaa ligcienn ne g daa tieliëkad i. Lann i k b cien'ò tinbenn po, k u daan fiid fiid g la gbagda njanluob yen kpatafuad piig, yen wad taacaad, pilmu muntaa. G ji tug u tied ligli njann ninj tuda piig g nagn k ban te u baa tuda njanle, u naa mɔ tuda njanle, g te u waali tuda njanle k ban kua kalaatu, g te gbaadl nba k u bo be u njag nyan tuda njanle, g te miëdl nba bo baal yen'ò Daapaawɔnj nyan tudl, g te u sipaandɔnn Tod'n mɔ tudl.

B kua kalaatu k l tien nyan njmaali yintaa nne yo, k l po yaa siɛɔg mɔ fid g cil. Daa-be-n-kua n bo kua kpaab kalaatu nyan, k b gad yen'ò l po kpakuola buol k wan la ban ko nand. B cind g gad jua nne kpaab n ninj i. L jua nuan bo ko paalad kukua i. Ama u kpaab bo cie njubid tudl. Dog ne niib piinle n bu ko kpaab nba g kan gbenn. L kul ne naab g ko g bual sɔug. Maasinn n ko l kul. Maasinn n ko, g njund, l tan gii nii wan gbiil g njun kpalpiëd n ninj g nyal, g yugd g kpien lol n ninj, ban tug g kun yenn njag.

K l fann k b gad lua kpaab n ninj. Wano nuan bo ko

yal nba tie nyan mɔbii k b diɛ g naan g tie kpanu nyan i. B yi lann i b maam n ninɔ g ble. U mɔ yaa kpaab bo yab nnyan i. L kul ne, maasinn n ko, wano n tie dulm, wano n biɛ tu dɔd, g tan yib. L tan gii bie, maasinliel ń yend, g pua g ɲuun kpalpiɛd n ninɔ. Lua ń lol ban pua g nyan sugd nba nyan, g bil baba. B diɛ lann i g dinɔ bonkobd. L po yaa bonkobd biɛ g gbiɛ k b waa nyan dog ne yab nne. Yua kul tu bɔgd u kpaab i g bil wan baa kpa a u naabi naan buol. Fal gii fad g muacɔg ji g be, b tu luon'm i, g ji gii tien'm jied k b di. B jied ɲann mɔ, paadanjied. B tu ko kpabda, l tan gii ɲmien g daa g ɲanm g kuol nyan, maasinn ń tɔgn g cua l kpabdaad g yegn yen kpabda kul, g nugl g ɲmad l kul. B ji gii la naasaanjuoni yen muad waam g ɲmad nyan, l dagd n nyan. Naabi gii mua lann daa nle k a la naab kul, a bu yed g luonɔ u.

G Daa-be-n-kua ji tu nyuan nyuan niyend kpaab g tan pag yul. K lann n te g kom g be l po saa, g niyend bu fid g ko g din niib tuda nle, k l bu tien nle i kom n baa i? K u bual kpakuola ɲanm k b kalaatu dagd lɛ i k b fid g suun yaa tuona ne kul i? G yenm yed k b kua g dagd died piig yen ɲanlile i, g lieb mɔ yed k banm tien died piinle yen yenn i. L sua g Daa-be-n-kua mɔg died piig yen ɲanna i. K u ji maad u pal n ninɔ, k a gii maad Daapaacɔɲɔ nil g siɛl buol kpakuol kua kalaatu g daan gbenn yo, g fid g ko kpaab, g ɲmaa bu tuo k l tie mɔni i? K b ji bual u mɔ, k b dog po kpakuola tu kua kalaatu g dagd died tinɲaa i?

G Daa-be-n-kua maad k b dog po nuan, g yua nba gbal kalaatu n ko kpaab. G yua nba kua kalaatu kul kpaan k wan te kalaaci i. Lann i k u canbaa-nba maad k lann n te

g nibɔna g di g buod. G nil ji kan kua kalaatu g la ninfanm, k u bu tien nle i g bann wan baa ko bona g lebd nand ting n daa saad lann i kaa wan gii do nyuad boncienn u bonkukuod po i? K u la k b dog ne ting yab ii? G ting g yab, kpaala mɔ biɛ g yab, k ama yen l kul, b tu di jied g gbal i g nagn g te nibɔna. K l kul ne, g kalaatu ninfanm n te k b fid g tie nnyan.

Daa-be-n-kua bo gaan l ninfanm kul g bilg u pal n i, g ji mali u tan gii kun Togo, wan bu sun yal nba g tod kpakuola.

Diyenn k u gad jaandi g daan cend u nibɔnlieb. Siɛb bo nyiɛ Togo, g lieb nyiɛ Bulcina, g lieb nyiɛ Gabɔn, g lieb nyiɛ Senegaal, g lieb mɔ nyiɛ Kolgdiibual. Nibɔna bo be l po g yab. Ama b bo g paa g waa g dugn wad bo yabd. L po mɔ yaa tuntonn youg n ji bo tan baal i, k u waa g cend b kul ne. Siɛb bo gad l po k l wai. Yenm-nba bo kuan puob mɔno l po g mal bid k l bid mɔno taan tan kuan puob l po.

G Daa-be-n-kua tigl b kul, g maad'b k ban mɔnd gii tod b naa-nba yen b baa-nba nba be Afrik ne. G maad g yab nba nyiɛ Togo n gii taand ligli, yab nba nyiɛ Benɛn n mɔ n gii taand b ligli b kua, k ban nagn g te gobna, g gobna n fid g tod tali. B bil bil ligli g binn daan kpe, g Togo yab ligli kul fiil miliyɔn kobiintaa, k b nagn g tie Togo gobna. G gobna gaal g maa kalaatu died k lan kɔbn yen kpakuola.

Daa-be-n-kua n yaan bo tie l tintaanu yudaan nyan, k u sann duo kaannaa kul. U tien bina njanmu i, g gbenn u kalaatu. G bitɔa yie k u ji kan kun. K u yul sonm paaa, k wan gii be b dog po g tod'b k b mɔ tod'o. K u yen gii kun

Togo, u daan kan ban g la n̄maapaacɔg nba k u baa gaan b dog ne. K u mali mali g tan maad k u bu kun i. G cicagm yabd u dog po u. K u bu kun g daan bɔgd u naataani ninfanm nba k u gaal, g tod'b k ban mɔ́ n̄ gii lebd maalm k b dog n̄ gad liig. Lann i g tien bitɔa balg yen b todl, g fiil g kpen Togo ne.

MAYULA 12 po

Daa-be-n-kua nyie bitɔa dog g kpen g ji tie jawabdaacɔg u. Wan bo tie gbannancieɔnɔndaan, g bie dii manu l po nyan, k u ji fag buaaa, g bie gbenɔ. Bitɔa dog u, k b bo sun'o tuonn g n̄anm n̄anm u miel n̄ann. U kpen n̄aag, u naa i kaa, u baa mɔno daa g bann'o. U naa nuan l la'ɔg yaa youg g san san g daan bib'o i, k u sanbien pund o. L daal sua guan yaa aa? Bonɔ n̄aag ji tie nyan baddieog nyan i. G niib tigl g jeln jeln k l tan fann tog tog.

K l fann g Kumɔnda yen Daapaacɔnɔ nigbenɔa baal g fuond'o. Wano yen yab nba bo taan g kua kalaatu k b laa'ɔg k u manlonn nyan, ji tu baal g gbaan u nintual n ninɔ, g n̄mie kpaacɔnɔ, g canbaa, k wan gaal ne k ban tien kpind g te'og. Lua n̄ baal yen kolg, g canbaa, g siel g be daa, k wan gaal ne g tien kpind. Lieb mɔ baal yen jena. G Daapaacɔnɔ diem kɔnbɔnnaab-nba kul baal yen paab. Sieb baal yen pei, g lieb baal yen n̄uabi, g lieb mɔ baal yen kpaani. Kumɔnda mɔno bo tie naab i, k wan tien jaanm g yiin u lieb g cand'b, g te k b kuo sɔnu g daan pund Bonɔ n̄aag.

K l tien daa n̄anɔaa k u tɔgn g tien b kul balg.

G yuand g gad Daapaawɔnɔ, g te k b mud gbaadl ɔaag kul g guan g maa ɔpaanɔ g pin tuol. K u la puo nne k u baa tie jied g tien gbaadl. G maad gbaadl k u ɔanm nyuad n nyan. L puol po k u gad miɛdl ɔaag g daan ɔund tuda piinle g tie'og. K wan gaal g daa bid kalaatu tied. G yal nba tu gii mabnd'o, wan baal g la'og. G bual miɛdl ɔaapuo po, k b yed k u be dogda. K u daan nyuu daam g buo g baa g kɔn tital. G Daa-be-n-kua gad g fuond'o. U la Daa-be-n-kua u g bann. U mali g dogda-nba ciɛn i. K l maa u bo kua g niib bonciɛnn ɔua u puol po g muab muab nui nyan u tie dogdaan nyan i. G Daa-be-n-kua pa ligli k b nyan'o l buol g gad yen'o Lumi g daan ɔanm g teb'o k u paag.

Daa-be-n-kua n nyiɛ u bitɔa dog g kpen, l g tien ɔmaalg mɔno g dogdaan yiin g tie'og tuonn Lumi. U sun tuonn ɔmaali yinluob i, g dogdaan yam kua u tuonn n ninɔ, k u biɛ yiin'o g ji din'o kpakuola miiniidl. Yal nba tie kpaab tuonn kul, wano n die l nuu. Wano n baal yen gungunkpaab, g baal yen dulm, g baal yen naakɔa, g baal yen Glupema-nba, g te k b kpend kpakuola ligli k b ko kpaab.

U bo kpen k wano yen Tod'n kuan lieb g mal bid bantaa. B mɔ ji tie niib i. B bijakpel gaal u naa tuonn i. U mɔ tie dogda i. Sinsiign yua tie bipuobig i, g kua kalaatu bitɔa dog. G sanbien mɔ kua kalaatu Lumi. Daa-be-n-kua n be naan ne, siel g muan'o. U mɔg ɔaadi yintaa i Lumi, g mɔg ɔaag Daapaawɔnɔ, g mɔg ɔalieg b dog po, u baa ɔaag. U g luol naapagd ɔantaa, g mɔg lola ɔanna. U biɛ ɔanm u dog. A gii gad b dog po nyiɛɔg, a bu yed g dopienu n i. Mui tie i nyaaa. U te k b maa dogda dieog yen kalaatu

dieog yen jaanddieog b dog po. U waali kul la tuona g suun. Yab nba g kua kalaatu mɔ, u daa naakpakuoli g tie'b k b fuul. Sua g cagn siel po.

U naa yen u baa kul guan g pand i. U tie miiniidl ne g niib nan'o i, g yen g ban wan cagn cicagm nba o, g tan be wan be naan ne. Nikipela yed g kpaal kan baa u siεg po, g lieb yed g fala duag manu. Nil n kpaan yal nba yen papienn, g juunn yen mindl tie u jakɔntiɛd, Yendu mɔ bu tod'o. Daa-be-n-kua bo gii mɔg u lieb nyan banɲaa nyan t dog ne, t bo kan ɲanm gii cagn nne.

Imprimeur :
Association des Traducteurs et Alphabétiseurs
pour la Promotion des Ecritures en Ben
B.P. 29 Dapaong, Togo
Numéro d'impression : 143
Nombre d'exemplaires : 500
Dépôt légal : 3ème trimestre 2002

Prix : 500 francs cfa